

Begroting 2027 We focussen ons op:

Brandweertzorg

Brandweertzorg is het geheel van taken op het gebied van risicobeheersing en incidentbestrijding. Binnen brandweertzorg streven we naar minder incidenten, minder slachtoffers en minder schade. Dit doen we niet alleen door bestrijden van incidenten, maar ook door juist in een vroeg stadium te adviseren over risico's.

Goede publieke dienstverlening

- Vakkbekwaamheid brandweerm medewerkers
- Investeren in vrijwilligheid
- Robuuste beroepsbrandweer
- Risicogericht adviseren over fysieke veiligheid

124 medewerkers beroepsbrandweer

75 specialistische brandweervoertuigen

810 vrijwilligers

37 brandweerposten

Passende huisvesting, modern materieel en materiaal

- Passende huisvesting
- Duurzaam investeren in veilig materieel en materiaal via een modern meerjaren-investeringsplan (MIP)

1750 advisees brandveiligheid

1500 controles brandveiligheid

Toekomstbestendige brandweertzorg

- Klimaatveiligheid: slimme bestrijding natuurbranden
- Schaalproog en complexe infrastructuur
- Bouwen aan een toekomstbestendig brandweerstelsel

Professionele brandweertzorg

Crisisbeheersing

Wij onderzoeken welke risico's de vitale belangen bedreigen: wat is de kans dat er daadwerkelijk iets gebeurt en wat zijn de gevolgen? Op basis daarvan bepalen we of en hoe we risico's kunnen verkleinen. Daarnaast bereiden we ons voor op situaties waarin het toch mis gaat. Alle hulpdiensten, gemeenten en andere partners weten wanneer ze wat moeten doen tijdens een ramp of crisis.

Voorbereiding en paraatheid

- Versterken voorbereiding en paraatheid
- Robuuste informatiebeheer en -verwerking
- Aansluiten bij landelijk platform voor crisismanagement
- Doorontwikkelen dynamische preparatie

Weerbare en veerkrachtige samenleving

- Actief betrekken van de samenleving
- Effectieve risicocommunicatie
- Nafese en herstel

Kwaliteit en Professionaliteit

- Opleidingsniveau, kennisontwikkeling en innovatie
- Uniform kwaliteitsniveau Bevolkingszorg

Weerbare samenleving

Ondersteuning organisatie

Bedrijfsvoering ondersteunt Brandweertzorg en Crisisbeheersing bij de uitvoering van de taken en draagt bij aan het realiseren van de organisatie doelstellingen.

Professioneel en in control

- Informatievoorziening en digitale weerbaarheid
- Robuuste bedrijfsvoering
- Leiderschap, strategie en innovatie

Toekomstbestendige bedrijfsvoering

- Uniformeren en continu verbeteren

Veilig en vitaal

- Duurzame inzetbaarheid, diversiteit en inclusie
- Veilige werkomgeving

Continuïteit van bedrijfsvoering

Strategische thema's

In 2025 bepaalden we met het bestuur onze koers voor de komende jaren. Op basis van de omgevingsanalyse 2035 onderscheidt VRBZO de volgende 4 strategische thema's welke in het beleidsplan verder uitgewerkt zijn.

Weerbaarheid

Schaalproog en complexe infrastructuur

Klimaatveiligheid

Technologie, informatie en innovatie

819.200
inwoners

Samen zetten wij onze hulp en kennis in voor fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit in Zuid-oost-Brabant.

Wij zorgen voor een veilige samenleving, samen met de mensen om ons heen. Geven antwoord op de vraag: "Wat kan ik doen voor mijn eigen veiligheid en die van mijn omgeving?" We leren van het verleden én bereiden ons voor op de toekomst. Kennen de risico's van morgen. En gaat het toch mis? Dan bestrijden we incidenten en crises efficiënt. We beperken schade en leed en zorgen dat het dagelijkse leven zo snel mogelijk weer opgepakt kan worden. We zijn een deskundige partner; werken informatiegericht en grijpen elke kans om te innoveren. Door samen te werken met partners zijn we krachtiger.

SCAN QR te bekijken

VeiligheidsRegio

Begroting 2027

Veiligheidsregio
Brabant-Zuidoost

Provincie
Noord-Brabant

Dienstjaar
2027

Het Algemeen Bestuur van voormelde gemeenschappelijke regeling

BESLUIT:

de begroting van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost voor bovengenoemd dienstjaar vast te stellen;

aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 2 juli 2026.

Het Algemeen Bestuur voornoemd,

De voorzitter

De heer J.R.V.A. Dijsselbloem

Colofon

Opdrachtgever
Directeur Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Eindredactie
MT VRBZO

Inhoudsopgave

Inleiding	6
1 Bestuurlijke opdracht.....	8
1.1 Deelopdracht 1.....	8
1.2 Deelopdracht 2 en 3 (regionaal beleidsplan 2027-2030)	10
1.3 Verkenning 2040.....	12
2 Inhoudelijke ontwikkelingen	13
2.1 Weerbaarheid en veerkracht maatschappij.....	13
2.2 Efficiencykorting brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR)	13
2.3 Landelijke strategische agenda brandweezorg en crisisbeheersing	14
2.4 Ontwikkelingen bedrijfsvoering	17
2.5 Overige ontwikkelingen en risico's	17
3 Opbouw gemeentelijke bijdrage.....	18
3.1 Indexering	18
3.2 Gemeentelijke bijdrage	19
4 Programma's.....	24
4.1 Inleiding	24
4.2 Programma Brandweezorg	26
4.3 Programma Crisisbeheersing.....	34
4.4 Ondersteuning organisatie	40
5 Financiële overzichten	45
5.1 Schatkistbankieren.....	45
5.2 Investeringsbegroting.....	45
5.3 Overzicht incidentele baten en lasten	45
6 Verplichte paragrafen.....	46
6.1 Risicomanagement en weerstandsvermogen	46
6.2 Staat van reserves en voorzieningen	53
6.3 Onderhoud kapitaalgoederen	56
6.4 Financiering	56
6.5 Bedrijfsvoering	57
6.6 Wet open overheid (WOO)	58
6.7 Verbonden partijen.....	58
6.8 Lokale heffingen en grondbeleid	58

Bijlagen	59
Bijlage 1: Staat met gemeentelijke bijdragen	60
Bijlage 2: Overzicht van baten en lasten.....	62
Bijlage 3: Meerjarenbegroting 2027 – 2030	63
Bijlage 4: Begroting ingedeeld naar taakvelden.....	64
Bijlage 5: Renteschema	65
Bijlage 6: EMU saldo.....	66
Bijlage 7: Meerjarenbalans, kengetallen en weerstandsvermogen	67
Bijlage 8: Investeringsbegroting.....	70

Inleiding

Een veilige werk-, woon- en leefomgeving vormt een essentiële voorwaarde voor een veerkrachtige en weerbare samenleving. Deze opgave is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, bedrijven, gemeenten en maatschappelijke partners. Een belangrijke schakel hierin is de veiligheidsregio. Wij brengen risico's in beeld, bevorderen zelfredzaamheid en weerbaarheid, adviseren over veiligheidsmaatregelen en schrijven deze voor, brengen partners samen en stimuleren samenwerking. Wanneer incidenten zich voordoen, treden wij doelgericht op om de maatschappelijke continuïteit zo snel mogelijk te herstellen. Leren en verbeteren zijn daarbij structureel verankerd in onze werkwijze.

De maatschappelijke context waarin wij opereren verandert snel. Risico's nemen in omvang en complexiteit toe en de verwachtingen ten aanzien van professionele slagkracht, paraatheid en transparantie groeien. Dit vertaalt zich in aangescherpte wet- en regelgeving, branchenormen en een toenemend beroep op onze organisatie. Deze ontwikkelingen benadrukken het belang van een toekomstbestendige veiligheidsregio: robuust in de basis, professioneel in uitvoering en wendbaar in ons optreden.

In het voorjaar van 2025 heeft het Algemeen Bestuur het plan vastgesteld dat VRBZO de mogelijkheid biedt om gericht versterking aan te brengen op de noodzakelijke onderdelen om te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving (bestuurlijke deelopdracht 1). Dit biedt ons de mogelijkheid structureel aan de toenemende eisen te kunnen blijven voldoen. Op basis van het plan gingen we in 2025 aan de slag en zijn we in 2026 volop bezig met extra opleidingen, trainingen en oefeningen om de vakbekwaamheid van onze brandweermedewerkers te vergroten, breidden we het aantal beroepsbrandweermensen en vrijwilligers uit en brachten we de meest urgente achterstanden op het gebied van materieel, materiaal, huisvesting en arbo-veiligheid op orde. In 2027 ronden we de laatste zaken uit bestuurlijke deelopdracht 1 af.

Regionaal Beleidsplan 2027-2030

Tegelijk werkten we in 2025 aan een nieuw Regionaal Beleidsplan 2027–2030. Het regionaal beleidsplan geeft koers voor de toekomst van VRBZO. Eind 2025 boden we dit het Algemeen Bestuur aan. In deze begroting verwerkten we de ontwikkelingen voor 2027 die uit het beleidsplan voortvloeien. Het beleidsplan beschrijft hoe we onze basis op andere terreinen verder op orde brengen. Daarnaast is in het plan aandacht voor 4 strategische thema's die voor ons centraal staan de komende jaren:

1. Weerbaarheid
2. Schaalsprong en complexe infrastructuur
3. Klimaatveiligheid
4. Technologie, informatie en innovatie

Het Regionaal Beleidsplan 2027-2030 biedt richting aan de meerjarige ontwikkeling van VRBZO. Het beleidsplan komt tot stand in nauwe samenspraak met bestuur, gemeenten en crisispartners. En dat gesprek blijven we voeren, samen zetten wij ons in voor de fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit in Zuidoost-Brabant.

Waar werken we aan in 2027?

Deze begroting bevat geen nieuwe ontwikkelingen dan die eerder vermeld werden in de documenten over bestuurlijke deelopdracht 1, het regionaal beleidsplan 2027-2030 (deelopdracht 2 en 3) of de kadernota 2027. Dit betekent dat we in de begroting de grote ontwikkelopgaven voor jaarschijf 2027 verwerkten zoals die zijn benoemd in diverse documenten. Hoofdstuk 4 van deze begroting geeft weer waar we concreet aan we werken in 2027.

Bestuurlijke deelopdracht 1	Beleidsplan 2027-2030	Overige inhoudelijke ontwikkelingen
Afronding laatste items op basis van bestuurlijk besluit	Jaarschijf 2027 van: - Basis op orde - Strategische thema's	Items uit de Kadernota 2027: - Noodaggregaten voor bedrijfscontinuïteit - Nieuwe kazernes - Vervangen redvoertuigen, bluskleding en meetapparatuur

1 Bestuurlijke opdracht

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) stelde vast dat de organisatie voor belangrijke ontwikkelopgaven aan de slag moet om blijvend te kunnen voldoen aan de eisen en verwachtingen die aan een moderne veiligheidsregio worden gesteld. Met het oog op de toekomst besloot het Algemeen Bestuur in 2025 om te investeren in de veiligheidsregio.

Met de Bestuurlijke opdracht sprak het Algemeen Bestuur in 2024 uit dat er een noodzaak is om te investeren in de veiligheidsregio. Om rekening te houden met de beschikbare capaciteit van de organisatie, heeft het bestuur de uitwerking hiervan in 3 deelopdrachten opgesplitst:

1. Voldoen aan wet- en regelgeving;
2. Basis op orde brengen (beleidsplan 2027-2030);
3. Komen tot een toekomstvisie (beleidsplan 2027-2030).

Met deze aanpak werken we stapsgewijs toe naar een robuuste, professionele en toekomstbestendige veiligheidsregio. In deze begroting zijn de inhoudelijke en financiële effecten voor jaarschijf 2027 van de 3 deelopdrachten verwerkt.

1.1 Deelopdracht 1

Om blijvend te voldoen aan wet- en regelgeving gingen we in 2025 en 2026 volop aan de slag met onder andere de vakbekwaamheid van onze brandweermensen, de uitbreiding van zowel beroepsmensen als vrijwilligers en brachten we achterstanden op het gebied van materieel, materiaal, huisvesting en arbo-veiligheid op orde. Onderstaand staan de belangrijkste inhoudelijke zaken genoemd die vanaf 2025 zijn opgepakt. Veel is inmiddels gerealiseerd of in uitvoering. Het jaar 2027 staat in het teken van de afronding.

A. Taakuitvoering brandweezorg

De Wet veiligheidsregio's is duidelijk in wat de taken en verantwoordelijkheden van een veiligheidsregio zijn en waaraan ook VRBZO moet voldoen. Maar we willen zeker ook komen tot deze verbeteringen omdat het gaat om het voorkomen en beperken van levensbedreigende situaties en het in belangrijke mate bijdragen aan de maatschappelijke continuïteit.

Op dit onderdeel hebben we de volgende zaken al gerealiseerd:

- De vacatures vaste medewerkers / beroepsdienst allemaal ingevuld, ruim 30 vrijwilligers geworven en in opleiding.
- Aanbesteding en gunning communicatiemiddelen afgerond, implementatie wordt opgestart.
- Nieuwe pagers aangeschaft en geïmplementeerd.
- Nieuwe uitrukkleding aanbesteed en blushandschoenen inmiddels verstrekt.
- De (voorlopige) gunning van redvoertuigen gedaan, de levering en implementatie volgt in 2027.
- Op het gebied van opleiden, trainen en oefenen: instructeurs allemaal bijgeschoold, trainingen bij oefencentra structureel ingebed, strategisch leerplan is gereed, maar moet nog verder worden geïmplementeerd.
- De eerste pilots verbinding tussen vrijwilligersposten en centrale organisatie zijn succesvol en worden uitgebreid.

B. Huisvesting en materieel

Een goede facilitaire beheersorganisatie is randvoorwaardelijk om onze taken op het gebied van huisvesting en materieel adequaat uit te voeren. Dit vraagt om samenwerking tussen gemeenten als verhuurder van de kazernes en deskundige inbreng vanuit VRBZO voor de beschikbaarheid van voldoende middelen. Verduurzaming is ook een steeds belangrijker item bij het beheren en vervangen van materialen en materieel.

Op dit onderdeel hebben we de volgende zaken al gerealiseerd:

- 90% van alle toegekende extra capaciteit is geworven.
- Vernieuwde uniforme huurcontracten opgesteld volgens ROZ model.
- De eerste 10 dienstvoertuigen worden vervangen door elektrische voertuigen, overige worden in de loop van 2026 en 2027 vervangen.
- Nieuw inkoopbeleid waarbij duurzaam inkopen de standaard is.
- Samenwerkingscontract afgesloten met Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN) voor gebruik PPMO baan.
- Blauwdrukken voor toekomstige nieuwbouw kazernes gereed.
- Alle technische installaties inmiddels geïnspecteerd en gekeurd waar nodig. Inrichting / opzet huidige werkplaatsen levert niet meer gewenste opbrengst.
- Eerste onderzoek vervanging van de huidige adempluchtwerkplaats is opgestart.

C. Personele zorg

De loyaliteit van onze medewerkers aan het vak en aan de inwoners en bedrijven waarvoor zij zich inzetten, is groot. De samenwerking binnen de organisatie is sterk en dienend aan de gezamenlijke missie. Samen zetten wij onze hulp en kennis in voor fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit in Zuidoost-Brabant. Met die instelling zijn we tot op heden in staat gebleken om de taken van een veiligheidsregio in voldoende mate te kunnen uitvoeren. Maar als werkgever bieden we lang niet altijd datgene, waar onze medewerkers recht op hebben en wat onmisbaar is voor hun werk en inzet; een veilige en gezonde werkomgeving, goede toepassing van arbeidsvoorwaarden en voldoende begeleiding bij rechtspositionele vraagstukken.

Op dit onderdeel hebben we de volgende zaken al gerealiseerd:

- De arbo-coördinator is structureel in organisatie geborgd, arbo beleid vastgesteld, RI&E's geactualiseerd en nieuwe RI&E voor veetakels opgeleverd. Groot deel van verbetermaatregelen doorgevoerd en maandelijkse voortgangsrapportage ingericht.
- Diverse regelingen voor werknemers geharmoniseerd en geactualiseerd, diverse functiewaarderingstrajecten uitgevoerd en nieuwe regeling PTSS wordt geïmplementeerd.
- Achterstanden op personeelsdossiers worden weggewerkt.
- Met name harmoniseren (lokale) regelgeving loopt door in 2027 alsmede deel uitvoeren inclusie en continu werken aan duurzame inzetbaarheid.

D. Ondersteuning organisatie

Het primair proces binnen de veiligheidsregio kan alleen goed functioneren als het kan leunen op de goede ondersteuningsprocessen en ondersteunende middelen. Een essentieel onderdeel is het kunnen werken met betrouwbare hard- en software, netwerken en informatiebronnen. Voor veel aspecten is deze ondersteuning niet gegarandeerd. De bedrijfscontinuïteit is niet altijd gegarandeerd, terwijl juist dat van een hulpdienst en crisisorganisatie mag worden verwacht.

Op dit onderdeel hebben we de volgende zaken al gerealiseerd:

- Inmiddels is alle toegekende capaciteit geworven met uitzondering van die van de afdeling informatiemanagement en automatisering. Hier was eerst een nieuwe organisatie- en formatieplan voor nodig, Inmiddels is dit gerealiseerd en de reorganisatie opgestart. De afronding reorganisatie voorzien in 2027.
- De IT infrastructuur is uitbesteed alsmede een SOC-SIEM inrichting. We hebben een nieuwe CISO geworven en flink aantal zaken opgepakt om te komen tot beveiliging volwassenheidsniveau 3 (landelijke norm) van de BIO2.0 waar we eind 2027 aan moeten voldoen.
- Ondersteuning van de primaire operatie verbeterd, waaronder verbeterde inrichting nieuwe tablets.

1.2 Deelopdracht 2 en 3 (regionaal beleidsplan 2027-2030)

Aansluitend op deelopdracht 1 heeft VRBZO in 2025 inzichtelijk gemaakt wat nodig is voor deelopdracht 2 en 3. Dit hebben we verwerkt in het Regionaal Beleidsplan 2027-2030. In dit beleidsplan schetsen we de veiligheidsrisico's in onze regio, hoe wij als organisatie daarop inspelen, welke basisvoorwaarden we moeten versterken en welke strategische thema's bepalend zijn voor de komende jaren. Ook kijken we vooruit naar 2040. In deze begroting zijn de inhoudelijke en financiële effecten voor jaarschijf 2027 van het beleidsplan verwerkt.

Veiligheidsrisico's

Onze samenleving verandert snel en de druk op veiligheid neemt toe. Zuidoost-Brabant is een regio met grote contrasten. Denk aan: stedelijke gebieden rond Eindhoven, Helmond en Veldhoven met veel hoogbouw en bedrijvigheid, en daarnaast uitgestrekte natuurgebieden en platteland. De groei van Brainport zorgt voor de komst van nieuwe inwoners met een grotere diversiteit, meer evenementen en ook meer toerisme. De regio heeft bovendien een belangrijke logistieke functie, met snelwegen, spoorlijnen en Eindhoven Airport. Mede gelet op geopolitieke ontwikkelingen en het belang van defensie. En we hebben te maken met de gevolgen van klimaatverandering, zoals wateroverlast en droogte. Deze dynamiek brengt uiteenlopende veiligheidsrisico's met zich mee. Denk aan natuurbranden, overstromingen, infectieziekten, cyberaanvallen en uitval van nutsvoorzieningen. Dit maakt dat onze samenleving steeds kwetsbaarder wordt.

1.2.1 Basis op orde

Voordat we ambities kunnen waarmaken, moeten we zorgen dat onze basis goed geregeld is. Ons doel is eenvoudig: onze werkzaamheden gewoon goed te kunnen doen. Dat betekent dat simpele taken niet mogen vastlopen en dat we de randvoorwaarden op orde brengen. Daarbij gaat het niet alleen om extra middelen, maar ook om slimmer organiseren. We hebben 7 bouwstenen benoemd die daarbij centraal staan:

1. Publieke dienstverlening
Meer adviescapaciteit bij risicobeheersing, betere risicocommunicatie en versterking van crisisbeheersing en bevolkingszorg, slimme natuurbrandbestrijding.
2. Medewerkers
Investeren in inzetten op aantoonbare vakbekwaamheid (via strategisch leerplan), opleidingen en moderne HRM-processen.
3. Leiderschap en strategie
Meer focus op netwerkregie en strategische capaciteit om aan te sluiten bij landelijke ontwikkelingen.

4. Procesmanagement en kwaliteitszorg
Betere borging van continuïteit en integrale sturing. Professionalisering van in- en aankoop en contractmanagement.
5. Informatievoorziening
Modernisering van systemen en digitale ondersteuning.
6. Huisvesting en facilitair
Verbetering en verduurzaming van kazernes en centrale huisvesting.
7. Overhead
Een gezonde en doelmatige bedrijfsvoering, passend bij de omvang van de organisatie.

Alle bouwstenen samen zorgen ervoor dat wij een gezonde organisatie zijn die haar taken en werkzaamheden kan uitvoeren zoals van een goed functionerende veiligheidsregio mag worden verwacht.

1.2.2 Strategische thema's

Naast de basisopgaven vragen 4 strategische thema's om speciale aandacht: weerbaarheid, schaa sprong en complexe infrastructuur, klimaatveiligheid en technologie, informatie en innovatie. Deze thema's zijn voortgekomen uit de Omgevingsanalyse 2035 en raken aan de unieke dynamiek van onze regio.

1. Weerbaarheid
Inwoners en organisaties moeten voorbereid zijn op rampen en crises. Zelf- en samenredzaamheid en veerkracht zijn essentieel. Wij versterken dit met noodsteunpunten, betere risicocommunicatie en nauwe samenwerking met gemeenten en maatschappelijke partners.
2. Schaalsprong en complexe infrastructuur
Brainport groeit en daarmee ook het aantal inwoners, bedrijven en verkeersstromen. Hoogbouwprojecten en de aanleg van nieuwe knooppunten maken de omgeving complexer. Ook de energietransitie voegt nieuwe risico's toe. Dit vraagt om aangepaste methoden voor brandbestrijding en crisisbeheersing, meer specialistische kennis en een stevige adviesrol in ruimtelijke planvorming.
3. Klimaatveiligheid
Extremer weer leidt tot meer wateroverlast, droogte en natuurbranden. Ook hier moeten we onze paraatheid vergroten, met specifieke voertuigen, aangepaste scenario's en intensievere samenwerking met waterschappen en natuurorganisaties.
4. Technologie, informatie en innovatie
Nieuwe technologieën zoals AI, digitalisering en robotica bieden kansen om veiliger en slimmer te kunnen werken, maar leiden ook tot nieuwe kwetsbaarheden. We investeren in data-gedreven werken, en informatiegestuurde crisisbeheersing en brandweezorg. De brandweer innoveert rond inzettactieken en -technieken.

1.3 Verkenning 2040

De omgevingsanalyse en de genoemde beleidsacties alleen, zijn niet genoeg om te bereiken dat VRBZO een passende veiligheidsregio is bij de ontwikkeling van het gebied Zuidoost-Brabant richting 2040. We werpen de blik op de termijn 2040 omdat dat de periode is waar de ontwikkeling van het gebied Zuidoost-Brabant zich op richt. Met het Algemeen Bestuur is afgesproken om deze verkenning vanaf 2028 uit te voeren. De huidige beleidsvoornemens geven nog niet voldoende antwoord op de vraag wat voor veiligheidsregio VRBZO moet zijn.

De Brainport regio Eindhoven maakt namelijk een flinke groei door, zowel economisch als demografisch. Onze operatie en organisatie is ingericht op het niveau van vóór deze ontwikkeling. De schaalsprong in de regio heeft ook effect op ons primaire proces en organisatie. Onze budgetten groeien bijvoorbeeld niet automatisch mee met die schaalsprong. Daarom starten we samen met gemeenten en een onafhankelijk extern adviesbureau met een onderzoek naar een passende financieringssystematiek. Omdat we tot en met 2027 nog bezig zijn met de lopende bestuursopdrachten, hebben we met het bestuur afgesproken om vanaf 2028 een verdere strategische verkenning uit te voeren. De scenario's die hieruit voortvloeien leiden tot een expliciete keuze van het bestuur over het te hanteren profiel van VRBZO binnen Zuidoost-Brabant, als vijfde stedelijk gebied van Nederland.

2 Inhoudelijke ontwikkelingen

Naast de bestuurlijke opdracht zijn er nog andere beleidsontwikkelingen met een financieel effect. Deze komen in dit hoofdstuk aan bod. Uiteraard blijven we ook zoeken naar manieren om deze kostenstijgingen te dempen.

2.1 Weerbaarheid en veerkracht maatschappij

Oplopende spanningen in de wereld en een oorlog in Europa. Een toenemende kans op natuurrampen. Nieuwe soorten calamiteiten en verstoringen van onze infrastructuur, aangewakkerd door de klimaatverandering, energietransitie en datarevolutie. Als we toekomstige rampen en crises goed voorbereid tegemoet willen treden, is de volledige kracht van de samenleving nodig. Dat vraagt om een overheid én maatschappij die zich weerbaar en veerkrachtig kunnen opstellen. Weerbaarheid binnen een veiligheidsregio gaat om de gezamenlijke inspanningen om de samenleving veerkrachtig te maken tegen crisissituaties, zoals stroomuitval, pandemieën of cyberaanvallen. Veiligheidsregio's werken aan deze weerbaarheid door de samenwerking te stimuleren tussen overheden, hulpdiensten, bedrijven, vrijwilligers en inwoners, om zo beter voorbereid te zijn op crises en sneller te kunnen herstellen. De rol van de veiligheidsregio verschuift hierbij van klassieke rampenbestrijding naar een meer netwerkgerichte benadering van maatschappelijke weerbaarheid.

In de Voorjaarsnota heeft het kabinet vanaf 2027 structureel € 70 miljoen vrijgemaakt voor het versterken van de weerbaarheid van de samenleving. Voor de aanwending hiervan is door vertegenwoordigers van veiligheidsregio's, VNG en het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) een verdelingsvoorstel op hoofdlijnen uitgewerkt. Nadere uitwerking moet komende periode nog gebeuren. De extra middelen zijn een welkome eerste stap, maar nog onvoldoende om veiligheidsregio's voldoende toe te rusten voor het kunnen uitvoeren van hun kerntaken én voor de brede weerbaarheidsopgave. In de conceptafspraken zijn 2 onderdelen op dit moment het meest relevant voor veiligheidsregio's:

- 1) Ontwikkeling/coördinatie van noodsteunpunten: het vormgeven van pilots voor noodsteunpunten voor de eerste periode van een langdurige grootschalige crisis.
- 2) Versterking veiligheidsregio's ten behoeve van lokale/regionale weerbaarheid, om te borgen dat veiligheidsregio's hun kerntaken en de weerbaarheidstaken zo goed als mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Veiligheidsregio's kunnen hiermee de korting op de BDuR opvangen (zie ook paragraaf 2.2). VRBZO maakt vanaf de begroting 2027 gebruik van deze mogelijkheid.

2.2 Efficiencykorting brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR)

Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) stelt de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR) beschikbaar aan veiligheidsregio's via de systematiek van een specifieke uitkering (SPUK). Het vorige kabinet paste een efficiencykorting van 10% toe op de uitkering. In de departementale Rijksbegroting 2025 van het ministerie JenV is de korting op de BDuR van in totaal € 27,7 miljoen vanaf 2026 opgenomen. Voor VRBZO bedraagt de korting vanaf 2026 € 1,0 miljoen structureel. In de Rijksbegroting 2026 wordt dit vanaf 2027 bijna volledig structureel gecompenseerd¹, omdat we de versterkingsmiddelen voor regionale weerbaarheid in zetten om onze kerntaken te kunnen blijven uitvoeren (zie ook paragraaf 2.1).

¹ [Begroting 2026 ministerie Justitie en Veiligheid](#) pagina 25, 31 en 93

2.3 Landelijke strategische agenda brandweezorg en crisisbeheersing

Uit de Toekomstverkenning Brandweer 2030 en de Toekomstverkenning Crisisbeheersing door het NIPV (Nederlands Instituut Publieke Veiligheid) zijn voor de komende jaren 3 grote opgaven (zogenaamde “3 Grote Werken”) benoemd voor de landelijke strategische agenda:

- 1) Versterken (boven)regionale crisisbeheersing en daaraan gerelateerde informatievoorziening (aansluiting op KCR2 (Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's);
- 2) Organiseren van toekomstvast brandweezorg;
- 3) Verbeteren en vereenvoudigen van het brandweeronderwijsstelsel, en inrichting van een daarop geïnspireerd stelsel voor crisisonderwijs.

Duurzame inzetbaarheid wordt hierbij als een overkoepelende 4^e opgave beschouwd. Hiermee wordt bedoeld dat we bij alle Grote Werken aandacht moeten geven aan ‘goed werkgeverschap’, ‘boeien en binden van personeel’ en inspelen op ‘de medewerker van de toekomst’. Daarmee is duurzame inzetbaarheid van medewerkers een belangrijk onderwerp dat de komende jaren nadrukkelijk op de landelijke en regionale agenda staat.

2.3.1 Versterken (boven)regionale crisisbeheersing en informatievoorziening

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid maakte in 2022 de contourennota ‘Versterking crisisbeheersing en brandweezorg’. Aanleiding van deze nota was de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's, door de commissie Muller. In de contourennota staan acties om vernieuwing en verandering tot stand te brengen op de verschillende aandachtsgebieden binnen crisisbeheersing en brandweezorg. Landelijk is de contourennota op het gebied van crisisbeheersing inmiddels vertaald naar een Landelijke Agenda Crisisbeheersing (LAC), welke bestaat uit 3 pijlers:

1. Het versterken van de voorbereiding en paraatheid;
2. Het versterken van een weerbare samenleving (zie ook paragraaf 2.1);
3. Het bevorderen van kwaliteit en professionaliteit.

Deze landelijke agenda is voor ons de leidraad voor de versterking van het domein van crisisbeheersing voor de komende jaren en vertalen we naar regionale doelstellingen. Ook op het gebied van goede en veilige informatievoorziening is het nodig om komende jaren stappen te maken. In hoofdstuk 4, paragraaf 3 over het programma Crisisbeheersing staat wat we in 2027 doen om dit domein te versterken.

De landelijke agenda past binnen de al ingezette lijn van onze visie en de verdere versterking van het domein. Voor het uitvoeren van de landelijke agenda crisisbeheersing zijn de extra BDuR middelen beschikbaar. Voor 2027 bedraagt de structurele extra BDuR naar verwachting € 2.550.000. Dat is een structurele verhoging ten opzichte van 2026 van € 150.000, waarmee we onder andere het domein van crisisbeheersing en weerbaarheid verder versterken. De snelheid van doorontwikkeling van het domein van crisisbeheersing en de noodzakelijke versterking van informatievoorziening houdt nauw verband met de beschikbaarheid van voldoende geschikt personeel.

2.3.2 Organiseren van toekomstvaste brandweezorg

Op basis van het rapport van de evaluatiecommissie Muller over de evaluatie Wet veiligheidsregio's (Wvr) heeft het Kabinet eind 2022 een contourennota 'Versterking crisisbeheersing en brandweezorg' opgesteld. In de contourennota staan acties om de verschillende aandachtsgebieden binnen crisisbeheersing en brandweezorg te vernieuwen en veranderen. De contourennota geeft aan dat de brandweezorg moet veranderen omdat de maatschappij voortdurend met nieuwe risico's wordt geconfronteerd. Een toekomstbestendige brandweer moet over voldoende capaciteit en slagkracht beschikken om naast de lokale en regionale basisbrandweezorg het hoofd te kunnen bieden aan grootschalige en nieuwe incidenttypen.

De brandweer moet doorontwikkelen om adequaat te kunnen anticiperen op nieuwe risico's. Voor de beoogde verandering van (nationale) brandweezorg zijn de belangrijkste acties uit de landelijke contourennota:

- a) Versterking regierol minister van Justitie en Veiligheid voor brandweezorg, door onder meer opstellen van een landelijk dekkingplan en onderzoek naar verbreden en borgen adviesfunctie brandveiligheid;
- b) Wettelijk verankeren van brandweezorg als cyclisch proces;
- c) Verkennen mogelijkheden instellen Besluit brandweezorg;
- d) Organiseren actueel inzicht in de parate slagkracht;
- e) Onderzoek naar het stelsel van brandweeronderwijs;
- f) Onderzoeken aanpassing huidige aanwijzing voor bedrijfsbrandweer.

Regionaal zijn er meerdere inhoudelijke thema's waarop de komende jaren veel ontwikkelingen zijn. Hierbij gaat het concreet om bijvoorbeeld de landelijke strategie natuurbrandbestrijding, de landelijke visie op hulpverlening (HV) en de landelijke systematiek van het gebied gebonden dekkingplan en de uitwerking hiervan in capaciteit en middelen. Dit heeft ook invloed op het meerjareninvesteringsplan (MIP), want de toekomst vraagt om andere voertuigen en gereedschappen dan we op dit moment hebben.

De ontwikkelrichtingen van deze thema's vormen belangrijke bouwstenen voor het regionaal beleidsplan 2027-2030. Op sommige vlakken vraagt dit om een stevige investering in de beleidsmatige uitvoering om de aansluiting met het land op gelijkwaardig niveau te houden. En om te kunnen (blijven) voldoen aan het niveau van brandweezorg waarover we met het bestuur afspraken maken. De eerste stappen om de basis op orde te brengen en structurele financiële component die hieraan is verbonden, is opgenomen in het regionaal beleidsplan 2027-2030. Het gaat hierbij dus om de 1^e fase om de basis bij VRBZO op orde te brengen. Aan de hand van de landelijke ontwikkelkaders gaan we na 2027 met het bestuur in gesprek wat nodig is om gelijke tred met de rest van het land te behouden.

2.3.3 Verbeteren en vereenvoudigen van het onderwijsstelsel

Het huidige onderwijsstelsel past niet meer goed bij de snel veranderende wereld. Het moet flexibeler worden en beter passen bij de praktijk. Dit blijkt onder meer uit de rapportage 'Onderwijsstelsel veiligheidsregio's; de zoektocht naar verbetering', die in september 2023 verscheen. Het landelijke programma Onderwijs Onderweg van het NIPV richt zich op het verbeteren van het onderwijsstelsel voor brandweer en crisisbeheersing. De ambitie van het programma is samen op weg te gaan naar een goed werkend onderwijsstelsel met praktijkgericht, flexibel en up-to-date onderwijs voor alle mensen van de brandweer en crisisbeheersing in de veiligheidsregio's. Er is een koersplan opgesteld, waarin staat beschreven hoe de verbetering van het onderwijsstelsel de komende jaren wordt aangepakt.

Er zijn 6 belangrijke ontwikkeldoelen waar we met het programma naartoe werken:

- 1) Beter samenspel door meer rolduidelijkheid, rolbewustzijn en rolvastheid;
- 2) Betere sturing en aansluiting op de vraag vanuit de beroepspraktijk;
- 3) Meer flexibiliteit in het functiestelsel en de kwalificatiedossiers;
- 4) Meer flexibiliteit in het onderwijs, waarin de deelnemer centraal staat;
- 5) Efficiëntere en effectievere uitvoering;
- 6) Gezamenlijke evaluatie en snellere aanpassing van onderwijs.

2.3.4 Duurzame inzetbaarheid en mentale weerbaarheid

Bij voorgaande opgaven moeten we expliciet aandacht geven aan 'goed werkgeverschap', 'boeien en binden van personeel' en inspelen op 'de medewerker van de toekomst'. Duurzame inzetbaarheid van medewerkers is daarmee een belangrijk onderwerp dat komende jaren nadrukkelijk op de landelijke en regionale agenda staat.

Onze medewerkers zijn ons belangrijkste kapitaal. Als goed werkgever willen we onze medewerkers zoveel mogelijk blijven binden en boeien en daarmee inspelen op de medewerker van de toekomst. Daarbij hebben we te maken met een aantal uitdagingen waar we op willen en moeten inzetten. De minimaal vereiste maatregelen die gerelateerd zijn aan (arbo)wetgeving namen we mee in deelopdracht 1. De overige zijn opgenomen in het regionaal beleidsplan 2027-2030.

Inzetten op het binden en blijven boeien van vrijwilligers

De afgelopen jaren hebben we veel verloop van vrijwilligers gehad. De periode dat een brandweervrijwilliger actief is, daalt en daarbij zijn ze vaak minder beschikbaar. De landelijke trend is dat deze ontwikkeling zich doorzet en zelfs sterker wordt. We moeten sneller nieuwe vrijwilligers zoeken om paraat te kunnen blijven. Enerzijds zorgt verloop en nieuwe vrijwilligers voor hogere kosten, onder andere bij vakbekwaamheid om de mensen op te leiden. Anderzijds is de maatschappelijke trend dat het steeds moeilijker is om nieuwe vrijwilligers te werven. Met name in de kleinere dorpen is het lastig. Bij de ene brandweerpost slagen we er beter in om nieuwe mensen te werven dan bij de andere brandweerpost. Het vraagt vaak om een intensieve en structurele wervingscampagne om een vrijwillige brandweerpost op sterkte te houden of te krijgen om de paraatheid te organiseren. We proberen actief onze vrijwilligers te boeien en aan ons te binden, onder andere met hulp van de posthoofden.

Mentale weerbaarheid: posttraumatische stressstoornis (PTSS) en andere psychosociale klachten

Als hulpverleningsorganisatie komt de brandweer bij incidenten die heftig kunnen zijn. Voor slachtoffers en hun omgeving, maar zeker ook voor ons eigen personeel. We hebben hier al oog voor via de inzet van het team collegiale opvang en vertrouwenspersonen, die met betrokken collega's praten na een heftig incident. Wanneer iemand zich bij hen, bij de bedrijfsarts of bij hun leidinggevende meldt met mogelijke PTSS-klachten of andere psychosociale klachten, dan zetten we ons in om ervoor te zorgen dat hij/zij de juiste hulp krijgt. Landelijk is er steeds meer aandacht voor collega's met PTSS gerelateerde klachten door hun inzet voor de brandweer. In juli 2025 bereikten werkgevers en vakbonden een akkoord over de 'Regeling erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte'. Een belangrijke stap naar een gelijke en zorgvuldige aanpak van PTSS in alle veiligheidsregio's. Tot begin 2026 is tijd nodig om te komen tot een uniforme landelijke uitvoering van de Regeling PTSS, die ook aan het bestuur wordt voorgelegd voor besluitvorming. Die tijd wordt gebruikt voor een aantal landelijke acties, zoals: werven en selecteren van inhoudsdeskundigen, inrichten van een adviescommissie, afspraken maken met een erkend diagnostisch instituut en inrichten van uniforme communicatie. De regeling gaat daarom in op 1 februari 2026, met een terugwerkende kracht van 5 jaar. Reguliere kosten voor preventie en (na)zorg zijn gedekt, onder andere door een jaarlijkse bijdrage van €48.000 tot en met 2028 vanuit het Rijk voor de uitvoering van de regeling. Voor de kosten bij daadwerkelijke vaststelling van PTSS nemen we een post op in de risicoparagraaf.

2.4 Ontwikkelingen bedrijfsvoering

Randvoorwaarde om op een gestructureerde manier met bovengenoemde ontwikkelingen aan de slag te gaan is dat reguliere bedrijfsvoeringsprocessen op orde zijn. De ondersteuning van de organisatie willen we effectief en doelmatig maken en houden. In control en professioneel, een veilige en vitale werkomgeving en toekomstbestendige bedrijfsvoering zijn hierbij de belangrijkste uitgangspunten. Op dit vlak hebben we diverse uitdagingen, zoals ook blijkt in bestuurlijke deelopdracht 1 (wet- en regelgeving) en het beleidsplan 2027-2030 (basis op orde en strategische thema's). In hoofdstuk 4, paragraaf 4.4 (Programma Ondersteuning organisatie) geven we aan wat we in 2027 op dit domein willen bereiken en wat we ervoor gaan doen.

2.5 Overige ontwikkelingen en risico's

2.5.1 Algemene reserve

Om de verhoging van de gemeentelijke bijdrage in 2026 en 2027 te dempen, doen we in deze jaren een onttrekking uit de algemene reserve. Door deze onttrekkingen loopt de algemene reserve vrijwel leeg. De algemene reserve gebruiken we ook als weerstandsvermogen voor risico's. Dat betekent dat we geen reserve hebben om onverwachte grote incidentele tegenvallers op te vangen binnen de organisatie. De gemeenten in de gemeenschappelijke regeling staan garant voor de financiële positie van de veiligheidsregio. Toekomstige positieve exploitatiesaldo's gebruiken we in overleg met het Algemeen Bestuur voor het weer aanvullen van de algemene reserve.

2.5.2 Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is een voorlopig onderhandelingsresultaat² bereikt voor de nieuwe collectieve arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's (cao), met een looptijd van twee jaar. Deze cao geldt met terugwerkende kracht van 1 augustus 2025 tot 1 augustus 2027. Voor 2027 is een loonstijging voorzien van 0,1% per 1 januari 2027. Daarnaast worden in de secundaire arbeidsvoorwaarden enkele aanpassingen voorgesteld, zoals de harmonisatie van reiskostenvergoedingen. Eventuele wijzigingen of aanvullingen na augustus 2027 zijn op dit moment nog onbekend.

² Zie bericht 21 januari 2026 op wvsv.nl: [Onderhandelingsresultaat bereikt - WVSV](#)

3 Opbouw gemeentelijke bijdrage

3.1 Indexering

3.1.1 Indexering baten

Indexering gemeentelijke bijdrage

In 2025 en 2026 is de indexeringsmethodiek van 4 regionale gemeenschappelijke regelingen (4-GR; GGD, MRE, ODZOB en VRBZO) geëvalueerd. Aanleiding hiervoor waren signalen van gemeenten tijdens de zienswijzeprocedure op de conceptbegroting 2026. Om eventuele aanpassingen tijdig te kunnen betrekken bij de begroting 2027, is de evaluatie naar voren gehaald. De evaluatie is uitgevoerd door een breed samengestelde werkgroep en aangevuld met een extra processtap, gericht op het creëren van breed draagvlak en het verbeteren van de communicatie richting de gemeenteraden. In dit aanvullende traject is intensief afgestemd met onder andere de kring van gemeentesecretarissen, regionale controllers en de financiële wethouders. Ook is aandacht besteed aan eenduidige, gezamenlijke communicatie vanuit de 4 gemeenschappelijke regelingen naar de gemeenteraden. Op basis van deze evaluatie is de bestaande indexeringsmethodiek aangescherpt. Daarbij is meer nadruk gelegd op het jaarlijks monitoren van de werkelijke loonkostenontwikkelingen, het zorgvuldig omgaan met eventuele afwijkingen, en het hanteren van duidelijke bandbreedtes voor de omvang van de algemene reserve. Deze aanscherpingen moeten bijdragen aan een duurzame, financieel stabiele en voorspelbare indexeringsystematiek voor zowel de 4 gemeenschappelijke regelingen als de deelnemende gemeenten.

De besluitvorming vindt in het voorjaar van 2026 in alle vier de organisaties plaats. Aansluitend ontvangen gemeenteraden een gezamenlijke informatiebrief, zodat zij gelijktijdig en op een consistente wijze worden geïnformeerd. Hiermee voldoen we aan de eerder gedane toezegging om de evaluatie tijdig en transparant te doorlopen en wordt voorkomen dat de indexeringsmethodiek opnieuw een knelpunt vormt in de zienswijzeprocedure rond de begroting 2027. In deze begroting wordt dit nieuwe beleid al toegepast voor het bepalen van het indexeringspercentage. Conform dit beleidskader is dit voorstel gebaseerd op de index voor de loonvoet sector overheid en de index voor prijs overheidsconsumptie, zoals opgenomen in de Macro Economische Verkenning 2026 van het Centraal Planbureau. We stellen voor om de gemeentelijke bijdrage voor 2027 aan te passen aan de verwachte inflatie en daarom te indexeren met 2,71%.³.

Onderdeel	Kengetal jaarschijf 2026	Wegingsfactor	Indexeringspercentage
Lonen	Loonvoet sector overheid	62,50%	2,90%
Prijzen	Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC)	37,50%	2,40%
Gewogen indexpercentage			2,71%

Indexering rijksuitkering

De afgelopen jaren indexeerde het Rijk elk jaar haar uitkering. De omvang van deze indexering wordt altijd pas tijdens het begrotingsjaar bekend. De afgelopen jaren bleek de indexering van de rijksuitkering een grotere prijscomponent te hebben dan de gemeentelijke bijdrage. In de begroting nemen we daarom aan, dat de indexering van de rijksuitkering voor 75% gebaseerd is op prijzen en voor 25% op lonen.

³ [Kerngegevensstabel MEV 2026, september 2025 \(cpb.nl\)](#)

Indexering overige inkomsten

In de begroting van 2027 indexeren we de overige inkomsten even hoog als de gemeentelijke bijdrage, tenzij in specifieke overeenkomsten een andere index is afgesproken.

3.1.2 Indexering lasten**Indexering loonkosten**

In het voorlopige onderhandelingsresultaat, dat bij het schrijven van deze begroting beschikbaar is, staat dat de nieuwe cao een looptijd heeft van twee jaar: van 1 augustus 2025 tot 1 augustus 2027. In 2027 stijgen de lonen per 1 januari met 0,1%. Hiermee komt de totale loonstijging vanaf de start van de looptijd neer op 7,3%. Eventuele wijzigingen of aanvullingen na augustus 2027 zijn op dit moment nog niet bekend.

Indexering overige kosten

Voor de overige kosten reserveren we een budget in de begroting, waarmee we indexeringen kunnen toepassen als dat nodig is. We reserveren een bedrag per programma, waardoor we de daadwerkelijke verhoging van individuele budgetten als administratieve wijziging kunnen uitvoeren. We hoeven het bestuur niet nog eens om goedkeuring te vragen. We houden in de begroting dezelfde indexering voor overige kosten aan, als de indexering van de gemeentelijke bijdrage.

In 2023 is de gemeentelijke bijdrage structureel verhoogd in verband met de extreem hoge inflatie op dat moment. Over de eerder geconstateerde bovenmatige inflatie bij onze investeringen hebben we geen aanvullende inflatiecorrectie ontvangen. De kredieten en bijhorende kapitaallasten voor de jaren na 2023 zijn niet extra verhoogd dan met de reguliere indexatie. We spraken met het bestuur af dat we bij onderwerpen waar we onvoldoende krediet en/of kapitaallasten constateren naast de algemene indexatie, we in dat geval per onderwerp een voorstel bij het bestuur voorleggen en het vervolgens meenemen in de betreffende begroting. In deze begroting is dit bijvoorbeeld het geval bij bluskleiding en meetapparatuur.

3.2 Gemeentelijke bijdrage

De totale gemeentelijke bijdrage bedraagt € 72.206.076 in 2027. In deze paragraaf lichten we de opbouw nader toe.

De basis van de gemeentelijke bijdrage voor 2027 is gelijk aan die van 2026. In 2026 bedroeg de gemeentelijke bijdrage € 58.104.180. Dit bedrag is inclusief een structurele gemeentelijke bijdrage van € 2.130.000 voor de bestuurlijke deelopdracht 1. Over dit structurele deel van de gemeentelijke bijdrage wordt een indexering van 2,71% toegepast. Hieronder staat een uitsplitsing naar de loon- en prijscomponent.

Uitsplitsing indexering	Wegingsfactor	Indexeringspercentage	Totaal
Waarvan loonkosten uit indexering	62,50%	2,90%	€ 1.051.686
Waarvan prijzen	37,50%	2,40%	€ 522.938
Totaal		2,71%	€ 1.574.623

Daarbovenop nemen we de zaken uit de jaarschijven vanaf 2027 voor de bestuurlijke deelopdrachten 1, 2 en 3 (hoofdstuk 2) en de reguliere inhoudelijke beleidsontwikkelingen (hoofdstuk 3) op.

3.2.1 Bestuurlijke deelopdracht 1

In de plannen van bestuurlijke deelopdracht 1 'Voldoen aan wet- en regelgeving' is uitgegaan van een totaalplan van € 7,2 miljoen (prijspeil 2025) vanaf 2027. In het voorjaar van 2025 werd de bestuurlijke deelopdracht 1 vastgesteld. Hierbij werd afgesproken dat voor € 1,2 miljoen nog nadere besluitvorming moet plaatsvinden. Voor het overige deel is het financiële plan voor de bestuursopdracht 1 "Voldoen aan wet- en regelgeving" vastgesteld. In 2027 is dit een bedrag van € 6.162.600 (prijspeil 2027). In afstemming met het Algemeen Bestuur lossen we in 2027 incidenteel € 1.330.000 zelf op. Dit gebeurt via een onttrekking uit de algemene reserve. In 2026 werd de begroting al structureel verhoogd met een bedrag van € 2.187.723 (prijspeil 2027). Voor gemeenten resteert hiermee nog een bedrag van € 2.644.877 (prijspeil 2027) aan extra bijdrage voor 2027. Vanaf 2028 zijn er geen incidentele middelen meer in te zetten en wordt de structurele bijdrage van de gemeenten € 6.162.600.

De algemene reserve gebruiken we tevens als weerstandsvermogen voor risico's. Door de onttrekkingen uit de algemene reserve loopt deze vrijwel leeg. Dat betekent dat we geen reserve hebben om onverwachte grote incidentele tegenvallers op te vangen binnen de organisatie. De gemeenten in de gemeenschappelijke regeling staan garant voor de financiële positie van de veiligheidsregio. Met de onttrekking uit de algemene reserve in (2026 en) 2027 wijken we bewust af van de nota reserves en voorzieningen. Toekomstige positieve exploitatiesaldo's gebruiken we voor het weer aanvullen van de algemene reserve.

Wat nog overblijft, is besluitvorming over de financiering van resterende € 1,2 miljoen uit het vastgestelde plan voor deze bestuurlijke deelopdracht. In 2025 hebben we een relatief hoge indexatie ontvangen van gemeenten gelet op de verwachte cao-loonontwikkeling. We verwachten hierop een structurele onderbesteding. Wanneer de nieuwe cao is vastgesteld hebben we hier meer zekerheid over. We gaan dan voorstellen om de onderbesteding op de loonindexatie in te zetten als gedeeltelijke financiering voor het restant van de plannen van bestuurlijke deelopdracht 1. Hierover maken we een apart voorstel dat we aanbieden aan het Algemeen Bestuur.

Met het vaststellen van het beleidsplan zal voor 2027 en verder worden bepaald wat de structurele bijdrage uiteindelijk gaat worden om te kunnen voldoen aan het in een beleidsplan geformuleerd niveau van veiligheid. In de volgende paragraaf staat hier meer over.

Jaar	Deelopdracht 1	Uit reserve	Uit onderbesteding loonindex 2026 (s)	Van gemeenten	Dit betekent een verhoging van:
2027	€ 7.362.600	€ 1.330.000	€ 1.200.000	€ 4.832.600	€ 2.644.877
2028	€ 7.362.600		€ 1.200.000	€ 6.162.600	€ 1.330.000
2029	€ 7.362.600		€ 1.200.000	€ 6.162.600	€ -

3.2.2 Bestuurlijke deelopdracht 2 en 3 (beleidsplan 2027-2030)

Bestuurlijke deelopdracht 2 en 3 (regionaal beleidsplan 2027-2030) zijn in het najaar van 2025 aangeboden aan het bestuur voor besluitvorming. In deze begroting 2027 gaan we er van uit dat dit document in het voorjaar van 2026 wordt vastgesteld. Onderstaande tabel is een doorvertaling van de financiële tabel in het beleidsplan en komt uit de kadernota 2027. Het subtotale uit de tabel komt herkenbaar terug in de bestuurlijk aangeboden documenten. Dit was gebaseerd op het prijspeil 2025. Hieronder brengen we de bedragen naar het prijspeil 2027.

Bestuurlijke deelopdracht 2 en 3 (beleidsplan)	2027	2028	2029	2030
2e en 3e bestuurlijke opdracht structureel (prijspeil 2025)	€ 6.951.200	€ 7.678.600	€ 8.107.700	€ 8.107.700
2e en 3e bestuurlijke opdracht incidenteel (prijspeil 2025)	€ 1.623.000	€ 384.000	€ 10.000	
Subtotaal 2e en 3e bestuurlijke opdracht	€ 8.574.200	€ 8.062.600	€ 8.117.700	€ 8.107.700
Indexatie naar prijspeil 2027	€ 580.220	€ 545.600	€ 549.328	€ 548.652
Totaal 2e en 3e bestuurlijke opdracht	€ 9.154.420	€ 8.608.200	€ 8.667.028	€ 8.656.352

3.2.3 Reguliere inhoudelijke beleidsontwikkelingen

Naast de bestuurlijke opdracht benoemden we in de kadernota 2027 nog enkele andere onderwerpen die structureel meer geld kosten. Dit betreffen extra kosten voor huisvesting, bluskleding, meetapparatuur en bedrijfscontinuïteit. In onderstaande tabel uit de kadernota 2027 is de financiering van deze onderwerpen meerjarig weergegeven. Met name de structurele kosten voor de kazernes zijn nog onzeker, omdat de plannen nog in concept zijn. Het ontwerp- en bouwproces is nog in de beginfase, dus het lastig om al een nauwkeurige opgave te maken. Zodra er meer duidelijkheid is leggen we dit voor aan het bestuur.

Item	2027	2028	2029	2030
Bedrijfscontinuïteit (noodstroom)	€ 136.700	€ 136.700	€ 136.700	€ 136.700
Post kazerne Gemert	€ 118.500	€ 118.500	€ 118.500	€ 118.500
Post kazerne Hapert	€ 131.300	€ 131.300	€ 131.300	€ 131.300
Post kazerne Eindhoven zuidoost	€ 266.900	€ 266.900	€ 266.900	€ 266.900
Bluskleding	€ 42.700	€ 42.700	€ 42.700	€ 42.700
Meetapparatuur	€ 31.800	€ 31.800	€ 31.800	€ 31.800
Redvoertuigen	€ 0	€ 190.300	€ 190.300	€ 190.300
Totaal	€ 727.900	€ 918.200	€ 918.200	€ 918.200

3.2.4 Totale gemeentelijke bijdrage 2027

De totale gemeentelijke bijdrage komt in 2027 daarmee uit op € 72.206.076. In onderstaande tabel is dit nader uitgewerkt. Een uitwerking van de bijdrage per gemeente is opgenomen in **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

2027			
Onderwerp	Bijdrage regulier	Piket bevolkingszorg	Totaal
Gemeentelijke bijdrage 2026 primair	€ 57.928.707	€ 175.473	€ 58.104.180
Indexering 2,71%	€ 1.569.868	€ 4.755	€ 1.574.623
Aanvullende verhoging 2027 bestuurlijke opdracht 1	€ 2.644.877		
Subtotaal vastgesteld beleid	€ 62.143.452	€ 180.228	€ 62.323.680
Aanvullende verhoging 2027 bestuurlijke opdracht 2-3 structureel	€ 6.951.200		
Aanvullende verhoging 2027 bestuurlijke opdracht 2-3 incidenteel	€ 1.623.000		
Subtotaal bestuurlijke opdracht 2-3 conform beleidsplan	€ 8.574.200		
Indexering bestuurlijke opdracht 2-3	€ 580.220		
Aanvullende verhoging regulier beleid	€ 727.976		
Subtotaal bestuurlijke opdracht 2-3 en aanvullend beleid	€ 9.882.395		
Gemeentelijke bijdrage 2027, inclusief bestuurlijke opdracht 1	€ 72.025.847	€ 180.228	€ 72.206.076
Totale gemeentelijke bijdrage 2027	€ 72.025.847	€ 180.228	€ 72.206.076

2028			
Onderwerp	Bijdrage regulier	Piket bevolkingszorg	Totaal
Gemeentelijke bijdrage 2026 primair	€ 57.928.707	€ 175.473	€ 58.104.180
Indexering 2,71%	€ 1.569.868	€ 4.755	€ 1.574.623
Aanvullende verhoging 2027 bestuurlijke opdracht 1	€ 3.974.877		
Subtotaal vastgesteld beleid	€ 63.473.452	€ 180.228	€ 63.653.680
Jaarschijf 2028 bestuurlijke opdracht 2-3 structureel	€ 7.678.600		
Jaarschijf 2028 bestuurlijke opdracht 2-3 incidenteel	€ 384.000		
Subtotaal bestuurlijke opdracht 2-3 conform beleidsplan	€ 8.062.600		
Indexering bestuurlijke opdracht 2-3 naar prijspeil 2027	€ 545.600		
Aanvullende verhoging regulier beleid	€ 918.313		
Gemeentelijke bijdrage 2028, prijspeil 2027	€ 72.999.964	€ 180.228	€ 73.180.193

2029

Onderwerp	Bijdrage regulier	Piket bevolkingszorg	Totaal
Gemeentelijke bijdrage 2026 primair	€ 57.928.707	€ 175.473	€ 58.104.180
Indexering 2,71%	€ 1.569.868	€ 4.755	€ 1.574.623
Aanvullende verhoging 2027 bestuurlijke opdracht 1	€ 3.974.877		
Subtotaal vastgesteld beleid	€ 63.473.452	€ 180.228	€ 63.653.680
Jaarschijf 2029 bestuurlijke opdracht 2-3 structureel	€ 8.107.700		
Jaarschijf 2029 bestuurlijke opdracht 2-3 incidenteel	€ 10.000		
Subtotaal bestuurlijke opdracht 2-3 conform beleidsplan	€ 8.117.700		
Indexering bestuurlijke opdracht 2-3 naar prijspeil 2027	€ 549.328		
Aanvullende verhoging regulier beleid	€ 918.313		
Gemeentelijke bijdrage 2029, prijspeil 2027	€ 73.058.793	€ 180.228	€ 73.239.021

2030

Onderwerp	Bijdrage regulier	Piket bevolkingszorg	Totaal
Gemeentelijke bijdrage 2026 primair	€ 57.928.707	€ 175.473	€ 58.104.180
Indexering 2,71%	€ 1.569.868	€ 4.755	€ 1.574.623
Aanvullende verhoging 2027 bestuurlijke opdracht 1	€ 3.974.877		
Subtotaal vastgesteld beleid	€ 63.473.452	€ 180.228	€ 63.653.680
Jaarschijf 2030 bestuurlijke opdracht 2-3 structureel	€ 8.107.700		
Jaarschijf 2030 bestuurlijke opdracht 2-3 incidenteel	€ 0		
Subtotaal bestuurlijke opdracht 2-3 conform beleidsplan	€ 8.107.700		
Indexering bestuurlijke opdracht 2-3 naar prijspeil 2027	€ 548.652		
Aanvullende verhoging regulier beleid	€ 918.313		
Gemeentelijke bijdrage 2030, prijspeil 2027	€ 73.048.116	€ 180.228	€ 73.228.345

4 Programma's

4.1 Inleiding

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost maakt de samenleving veiliger. We willen mensen en bedrijven bewust maken van risico's in hun omgeving. Zodat ze beseffen dat ze incidenten en rampen vaak zelf kunnen voorkomen. Om dat te bereiken, kijken we verder dan vandaag. We bereiden ons voor op de toekomst. We leren van het verleden, werken nu aan veiligheid en willen meer weten over de risico's van morgen. Iedereen krijgt voor de eigen situatie een antwoord op de vraag: "Wat kan ik doen voor mijn veiligheid en die van mijn omgeving?".

We clusteren onze activiteiten in 2 inhoudelijke programma's: brandweezorg en crisisbeheersing. Daarnaast hebben we 2 ondersteunende programma's: ondersteuning organisatie (met daarin onder meer de taken van bedrijfsvoering) en financiering.

1. Brandweezorg

Brandweezorg is het grootste programma, met verschillende taken. Allereerst zetten we in op risicobeheersing door preventie. We geven voorlichting en adviseren (en controleren) gebouwen en evenementen op (brand)veiligheid. Ook adviseren we gemeenten over de inrichting van de ruimtelijke omgeving, vanuit een breed veiligheidsperspectief. En gebeurt er toch iets, dan bestrijden we het incident. We blussen branden en redden mens en dier uit onveilige situaties, bijvoorbeeld na een ongeval of extreem weer. Hiervoor zetten we specialistische voertuigen in en leiden we ons brandweerpersoneel op.

2. Crisisbeheersing

Het programma crisisbeheersing bestaat uit activiteiten van Bevolkingszorg, de GHOR (de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) en Crisisbeheersing. Bevolkingszorg ondersteunt de gemeenten bij hun belangrijke werk in de gemeentelijke crisisbeheersing. Bijvoorbeeld bij de communicatie over een incident of crisis en bij de opvang van betrokkenen. Ook zorgt Bevolkingszorg voor een overdracht van taken na de bestrijding van een incident. Want als de hulpdiensten klaar zijn met hun inzet, moeten gemeenten vaak nog veel doen. Bijvoorbeeld interne en/of externe onderzoeken begeleiden of de schade inventariseren en afwikkelen.

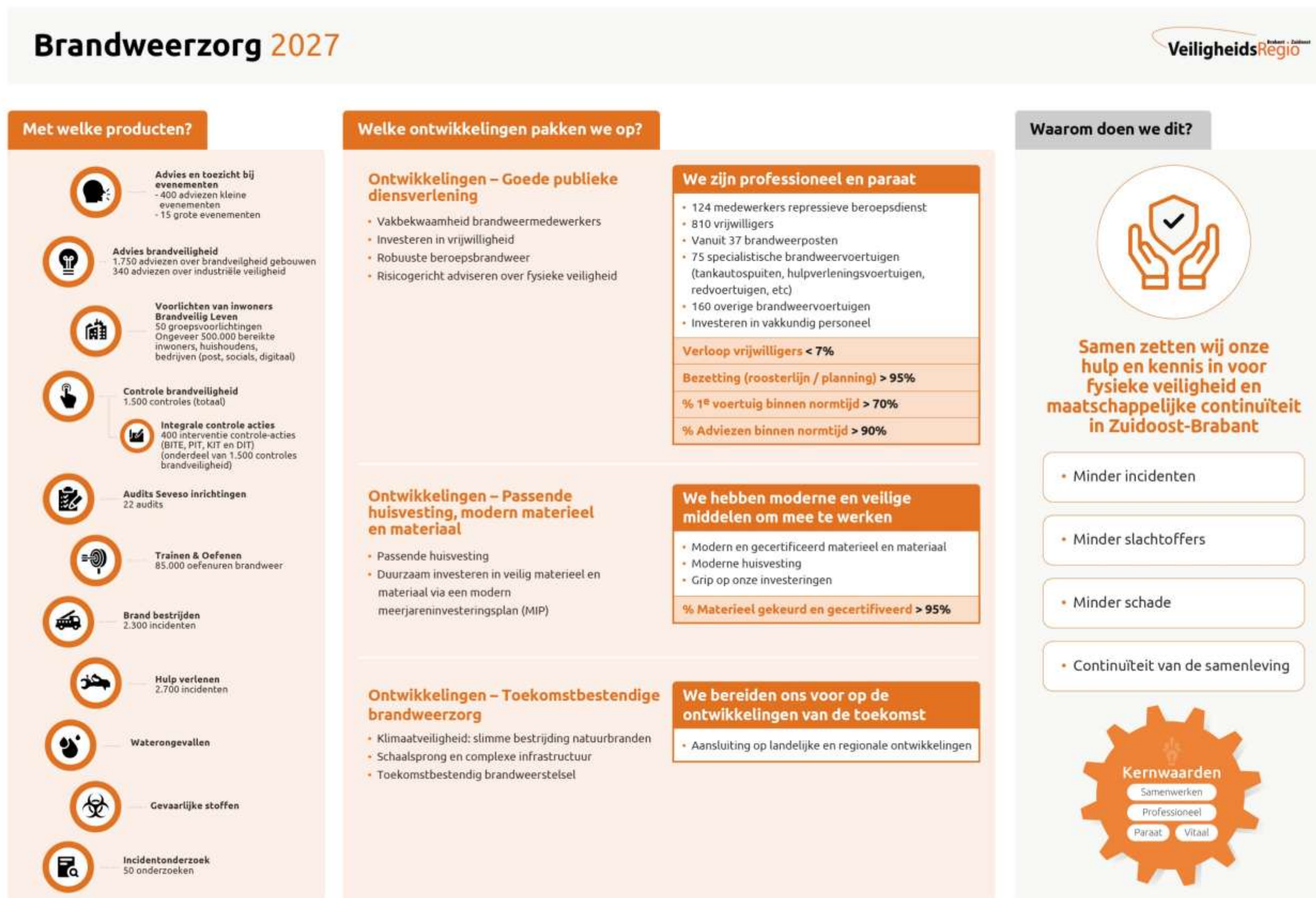
De GHOR coördineert de samenwerking tussen de verschillende geneeskundige diensten (GGD, meldkamer ambulancezorg, ambulancedienst, ziekenhuizen, huisartsen en het Rode Kruis) tijdens grote ongevallen en rampen. Samen vormen ze dan één hulpverleningsketen. Dreigt er gevaar voor mens en/of milieu? Dan is de GHOR het aanspreekpunt van de geneeskundige keten, voor het openbaar bestuur en voor de andere hulpverleningsdiensten zoals brandweer, politie en bevolkingszorg. Tot slot coördineert de GHOR de hele acute en niet-acute zorgketen.

Binnen het domein crisisbeheersing begint het met het zicht op risico's; de monitoring en signalering van risico's waarmee we risicobeelden van operationeel tot bestuurlijk niveau maken. Deze beelden helpen de crisisorganisatie om zich in de dreigingsfase voor te bereiden op crises: wat kunnen we doen om een crisis te vermijden of de impact te verkleinen? Want een crisis is niet altijd te voorkomen. Ook in de crisisfase kunnen we het risicobeeld gebruiken. Het geeft de crisisorganisatie inzicht in bij het beheersen van de crisis. Crisisbeheersing coördineert en leidt de bestrijding van complexe incidenten.

Het domein crisisbeheersing is de afgelopen jaren flink in ontwikkeling. Dat komt onder andere door verschillende crises de afgelopen jaren en de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Ook VRBZO gaat mee in deze ontwikkeling. We willen weten welke risico's op ons afkomen en ons hier beter op voorbereiden.

Het bestuur stelde in 2023 het regionaal crisisplan vast. Daarin maken we gebruik van 'monitoring & signalering' (focus op het identificeren en beoordelen van dreigingen) en de mogelijke inzet van een 'planningsstaf' (anticiperen op dreigingen). Vaak zijn daar meerdere hulpdiensten, netwerkpartners en gemeente(n) bij betrokken. In de crisisfase zijn er verschillen tussen de aanpak van kortlopende crises, die plotseling optreden (acute 'flitscrises') en crises die lang duren, en zich opbouwen ('sluimercrises'). Beide typen crises vragen om een andere aanpak en bepalen hoe we de crisisorganisatie opbouwen en inzetten. Vooral bij grote incidenten, doen we dit volgens de GRIP-structuur (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure). Samen zorgen we ervoor dat de situatie zo snel mogelijk stabiel en veilig is, zodat het dagelijkse leven weer kan worden opgepakt.

4.2 Programma Brandweertzorg

4.2.1 Ontwikkelingen Brandweezorg

Goede publieke dienstverlening: professioneel en paraat

Vakbekwaamheid brandweermedewerkers

We willen dat al onze brandweermedewerkers professioneel en veilig kunnen optreden bij incidenten. Dat is noodzakelijk voor goede taakuitvoering, persoonlijke veiligheid en naleving van wet- en regelgeving. Het huidige aanbod aan opleidings- en trainingsmogelijkheden voor brandweermensen voldoet op onderdelen niet aan landelijke standaarden. Verder vragen ontwikkelingen in de maatschappij en nieuwe risico's die op ons afkomen, om aanvullende opleiding en training om alle taken goed te kunnen blijven uitvoeren. De brandweer moet sneller inspelen op ontwikkelingen in de omgeving. Daar moeten we ons vakbekwaamheidsprogramma op aanpassen, zodat we het kwaliteitsniveau verder op orde krijgen en veilig blijven werken ook in de toekomst.

Met de investering in vakbekwaamheid van de brandweer, zoals opgenomen in bestuurlijke deelopdracht 1 en in het beleidsplan 2027-2030, gaan we in 2027:

- Meer en betere bijscholingen aanbieden aan brandweermensen;
- Opleidingen voor en begeleiding van nieuwe medewerkers voor de regionale specialisaties adequater invullen;
- Opleidingen en trainingen organiseren voor medewerkers die via onze nieuwe schuimblusvoertuigen worden ingezet bij grootschalige industriebranden;
- Opleidingen en trainingen organiseren voor medewerkers die via onze nieuwe vee-redvoertuigen ('veetakels') worden ingezet bij vee reddingen;
- Meer en betere begeleiding inzetten bij het oefenen bij (risicovolle) bedrijven, en;
- Investeren in de vakbekwaamheid van ons onderwijsondersteunend personeel, zoals instructeurs.

Om voldoende invulling te kunnen geven aan deze opleidingen en trainingen, is ook een investering in materiaal en materieel nodig. Denk hierbij aan materieel en materiaal voor het oefenen, met name persoonlijke beschermingsmiddelen zoals ademlucht, bluskleding en sloop-/oefenvoertuigen.

Investeren in vrijwilligheid

Uit het onderzoek voor deel 1 van de bestuurlijke opdracht bleek dat ons materieel- en personeelspreidingsplan⁴ gedateerd was. Hanteren we de indicatoren die in het materieel- en personeelspreidingsplan staan, dan zien we dat een tekort dreigt aan vrijwilligers die daadwerkelijk beschikbaar zijn voor een uitruk op diverse momenten van de dag. Dit kan ertoe leiden dat het vaker voorkomt dat niet kan worden uitgerukt. Om deze redenen moest opnieuw worden vastgesteld wat de juiste factoren zijn voor invulling van de personele en materiële slagkracht. Daarin zien we dat een uitbreiding van het aantal vrijwilligers met 60 personen nodig is. Door het vaststellen van bestuurlijke deelopdracht 1 is hiermee ingestemd. In de periode 2025-2027 gaan we dit stapsgewijs invullen, waarbij we eind 2027 de uitbreiding volledig willen realiseren. Het is een maatschappelijke trend dat vrijwilligers korter bij de brandweer blijven en het steeds moeilijker wordt om nieuwe vrijwilligers te werven. Ook in onze regio zien we dat het een uitdaging blijft om voldoende vrijwilligers te vinden voor onze posten, vooral in de kleine kernen. Om een vrijwillige brandweerpost op sterkte te houden of zelfs uit te bereiden, organiseren we komende jaren intensieve wervingscampagnes.

⁴ De Wet veiligheidsregio's en het daaraan gelieerde Besluit veiligheidsregio's geven aan, aan welke opkomsteisen en uitvoeringseisen de brandweer moet voldoen. Een materieel- en personeelspreidingsplan geeft hiervan de vertaling naar de situatie in Zuid-oost-Brabant.

Een deel van de medewerkers beschikt over een operationeel brandweeruniform. Vrijwilligers hebben deze bedrijfskleding niet. Dit zorgt voor verschillen in uitstraling en herkenbaarheid. Bij andere veiligheidsregio's beschikken de vrijwilligers vaak wel over bedrijfskleding. Het uniform draagt bij aan een professionele, eenduidige uitstraling en biedt bescherming bij de uitvoering van lichte taken. In 2026 en 2027 voorzien we alle vrijwilligers van een operationeel uniform.

Robuuste beroepsbrandweer

We gaan voor een robuuste en toekomstbestendige repressieve beroepsdienst. In bestuurlijke deelopdracht 1 gaven we aan dat we bij de formatie van de beroepsbrandweer aanlopen tegen de gevolgen van aanpassingen in wet- en regelgeving rond diverse vormen van verlof (ouderschaps- en geboorteverlof (WAZO), verlofsparen, 2^e loopbaanbeleid, etc.). Zonder verhoging van de formatie leidt dit tot overschrijdingen van de arbeidstijdenwetgeving (ATW/ATB) en tot het onvoldoende toe kunnen kennen van verlof. Vanuit goed werkgeverschap is dit ongewenst. Daarom verhogen we in lijn met bestuurlijke deelopdracht 1 de formatie van de beroepsbrandweer de komende jaren stapsgewijs. In 2027 verhogen we de formatie met 3 fte tot 124 fte en werven we hiervoor nieuwe mensen, die we daarna nog (deels) moeten opleiden. Om de continuïteit van de beroepsbrandweer ook op andere factoren blijvend te kunnen borgen, moeten we de roosterfactor aanpassen en de planning van de 24 uursdiensten opnieuw inrichten. Deze nieuwe inrichting vindt plaats in 2026 en 2027.

Verder gaan we voor duurzame inzetbaarheid (2^e loopbaan) van medewerkers van de beroepsbrandweer, passend bij de individuele behoefte en situatie. Volgens artikel 9a CAR-UWO hebben brandweermedewerkers na maximaal 20 jaar in een bezwarende functie recht op een 2^e loopbaan binnen of buiten de organisatie. Op verzoek van de sector en sociale partners doet de Universiteit van Maastricht onderzoek naar de regeling en naar mogelijkheden om de regeling aan te passen. Medio 2026 verschijnt het eindrapport van het SEmFire onderzoek. De ambitie van de sociale partners is om in 2027 definitieve afspraken te maken. Zolang het onderzoek loopt, moeten de medewerkers wel een plan voor een 2^e loopbaan maken. We gaan de collega's daarin helpen via extra begeleiding of aanvullende ondersteuning, zoals opleidingen, detachering of assessments.

Risicogericht adviseren over fysieke veiligheid

We kijken naar het risico en minder naar de regel; risicogericht werken is daarin het streven. Via de Omgevingswet kunnen gemeenten en provincie meer ruimte bieden aan ontwikkeling en beheer van de leefomgeving. Door deel te nemen aan de Omgevingstafel proberen we al te zorgen voor veiligheid in een vroeg stadium. Zodat belanghebbenden sneller weten waar ze aan toe zijn. Het gaat vaak om complexe adviesaanvragen, waarbij we diverse risico's op het gebied van fysieke veiligheid voor de leefomgeving moeten meenemen. Op het vlak van risicobeheersing is de adviescapaciteit en inhoudelijke kennis nog niet klaar voor de uitdagingen van de nabije toekomst. Daarom is in het beleidsplan 2027-2030 opgenomen dat we investeren in kennis en capaciteit op dit gebied.

Op basis van het regionaal risicoprofiel bepalen we voor de geprioriteerde trends en risico's wat de meest effectieve maatregelen zijn. Dit doen we op basis van de 6 sporen van beïnvloeding:

- 1) Kennisdeling met en handelingsperspectief voor respons;
- 2) Communicatie over restrisico's en handelingsperspectief;
- 3) Kennisdeling met en gedragsverandering bij initiatiefnemers;
- 4) Beïnvloeding wet- en regelgeving;
- 5) Inrichten omgeving, en;
- 6) Vergunningen, toezicht en handhaving.

Dit doen we ook voor risico's die betrekking hebben op brandweezorg. Risicogericht werken is een harde noodzaak. Het betekent dat we onze capaciteit en middelen inzetten op die risico's die het grootste effect kunnen hebben op de fysieke veiligheid en continuïteit van de samenleving in onze regio. Dit vraagt om een integrale, gebiedsgerichte aanpak. Dit is bijvoorbeeld nodig in verband met ontwikkelingen rondom de energietransitie. De afgelopen jaren zagen we steeds meer nieuwe innovatieve manieren van energieopwekking en -opslag. Deze relatief nieuwe technieken zorgen ook voor nieuwe vragen over veiligheid. We verwachten dat we meer adviesaanvragen krijgen die met de energietransitie te maken hebben en impact hebben op (brand)veiligheid. Denk daarbij aan (ondergrondse) parkeergarages met elektrische auto's, maar ook aan grootschalige opslag van batterijen, buurtbatterijen, zonnepaneelvelden, windmolens en gebruik van waterstof.

Om dit te bereiken gaan we, zoals beschreven in het beleidsplan 2027-2030, de capaciteit op gebied van advisering en risicobeheersing de komende jaren verhogen. Ook investeren we in de benodigde kennis en vaardigheden van de medewerkers.

Passende huisvesting, modern materieel en materiaal

Passende duurzame huisvesting

VRBZO huurt de kazernes van de gemeenten in de regio. Met gemeenten maakten we afspraken over huur en onderhoud. De huurcontracten zijn voor 2027 vernieuwd, waarbij ook afspraken zijn gemaakt over het onderhoudsniveau van de kazernes en het juiste niveau krijgen en houden. In het beleidsplan 2027-2030 is structureel budget opgenomen voor het (gebruikers)onderhoud van de kazernes in de regio. Het gaat hierbij om investeringen in technische installaties en enkele medewerkers om de onderhoudswerkzaamheden te begeleiden en om facilitaire meldingen en reparaties sneller en beter op te pakken.

Ook moeten we verder aan de slag met het verduurzamen van onze kazernes om te voldoen aan de normen voor duurzaamheid van overheidsgebouwen. Daarom gaan we in 2026 en 2027 alle kazernes voorzien van laadpalen, mits dit past binnen de ruimte op het elektriciteitsnet. Daarnaast bekijken we met een expertisebureau en gemeenten welke investeringen per locatie nodig zijn om te verduurzamen. Aansluitend moeten we er afspraken over maken met de gemeenten, als eigenaren van de kazernes. Ook bij ons regionaal opleidingscentrum (ROC) in Waalre is het nodig om op diverse gebieden te moderniseren om te voldoen aan de hedendaagse duurzaamheidsnormen.

De komende jaren worden er ook diverse nieuwe kazernes gebouwd. Voor een uniforme uitstraling en om doelmatig om te gaan met ontwerpkosten hebben we 3 blauwdrukken voor diverse typen kazernes ontworpen. Op basis van de actuele informatie bij het opstellen van deze begroting verwachten we dat in 2027 nieuwe kazernes worden opgeleverd in Gemert, Hapert en Eindhoven-Zuidoost en dat het planproces van een nieuwe kazerne in Deurne dan loopt. Bij het in gebruik nemen van de kazernes hebben we te maken met een stijging van de huur, investeringen in nieuwe inrichting (meubilair, technische installaties, aankleding, etc.) en wijzigingen in diverse facilitaire zaken (elektraverbruik, schoonmaak, afval, etc.). Het ontwerp- en bouwproces is nog in de beginfase, dus het lastig om al een nauwkeurige opgave te maken. Zo is er bijvoorbeeld geen rekening gehouden met onvoorziene zaken op de bouwlocatie, aanpassingen aan de bestaande infrastructuur, energieaansluitingen, niveau van verduurzamen, groenvoorziening, uitstraling van het gebouw en dergelijke. De definitieve planning en kosten zijn afhankelijk van verschillende factoren en kunnen daarom nog afwijken.

De veiligheidsregio kent diverse bedrijfskritische processen. Deze processen moeten bij crises zoals uitval van elektriciteit, communicatiemiddelen of personeel door blijven gaan. Capaciteit om te onderzoeken wat hiervoor nodig is aan maatregelen en bijbehorende middelen kwam beschikbaar via bestuurlijke deelopdracht 1 (voldoen aan wet- en regelgeving).

De minimaal benodigde middelen om de kritische processen zeker te stellen zijn nagenoeg helder. Denk hierbij aan noodstroomaggregaten en back-up communicatiemiddelen. De eerste focus ligt op de elektriciteitsvoorziening om onze primaire processen door te kunnen laten gaan. Dit vraagt een investering van ongeveer € 1,1 miljoen (in 2026), en vanaf 2027 structurele kosten voor beheer, onderhoud en afschrijving. Hieronder staat een specificatie wat nodig is in de 1^e fase. We maken nog inzichtelijk wat verder nodig is.

Item	Krediet 2026	Structurele kosten 2027
Noodstroomvoorzieningen		
Aanschaf en installatie aggregaten	€ 1.094.900	€ 86.700
Exploitatie (beheer / onderhoud)		€ 50.000
Totaal	€ 1.094.900	€ 136.700

VRBZO heeft geen centraal hoofdkantoor. Sinds de regionalisering in 2014 werken kantoormedewerkers verspreid over meerdere locaties. Dit belemmert de verbinding, samenwerking, kennisdeling en een effectieve uitvoering van werkzaamheden. Digitale middelen en thuiswerken bieden hiervoor onvoldoende oplossing. Het bestuur heeft daarom ingestemd met een verkennend onderzoek in 2026 naar een nieuwe hoofdlocatie als onderdeel van de 'Basis op orde', uit het beleidsplan 2027-2030. Dit onderzoek richt zich op kantoor- en operationele functies, inclusief ondersteunende diensten zoals het opleidingscentrum, de logistiek en het Regionaal Crisiscentrum (RCC). Op basis van de uitkomsten van het onderzoek bespreken we in 2027 met het bestuur wat de vervolgstap wordt.

Duurzaam investeren in veilig materieel en materiaal via een modern meerjareninvesteringsplan (MIP)

Tijdens een inzet moeten onze brandweermensen op straat kunnen vertrouwen op de voertuigen en hulpmiddelen die ze gebruiken. Het materieel (voertuigen) en materiaal (gereedschappen en persoonlijke beschermingsmiddelen) is ondersteunend aan de taken tijdens de inzet. Brandweermensen moeten er veilig en effectief mee kunnen werken. Op een gegeven moment is het materieel of materiaal afgeschreven en moeten we het vervangen. Duurzaamheid is daarbij een steeds belangrijkere factor. Dit betekent investeringen, waarbij we keuzes moeten maken. En soms geen keus hebben om mee te gaan met moderne eisen; 1-op-1 vervangen is dan geen optie. Door deze veranderende eisen zijn aanbestedingen complexer en arbeidsintensiever geworden. We moeten aan de voorkant goed nadenken wat we nodig hebben, wat er op de markt is en of dat voldoet om nieuwe incidenten de komende jaren te bestrijden. Het voorwerk en de implementatie vergen daarmee meer van onze mensen. De afgelopen jaren liepen we achter de feiten aan en zijn achterstanden in investeringen ontstaan. Met de extra capaciteit vanuit bestuurlijke deelopdracht 1 lopen we de komende jaren deze achterstanden in. En zijn we in staat om bij toekomstige vervangingen die vragen om ander beleid, bijvoorbeeld door verduurzaming of nieuwe operationele eisen, dit goed uit te werken.

Komende jaren gaan we in lijn met ons meerjareninvesteringsplan (MIP) investeren in de vervanging van diverse voertuigen, apparaten en andere activa. Daarbij constateren we dat we onvoldoende vervangingsbudget (krediet en kapitaalslasten) hebben om deze vervangingen uit te voeren. In 2027 zijn er diverse grote investeringsprojecten om ons materieel en materiaal te moderniseren:

a) Vervanging bluskleding

De bluskleding (uitrukpak) van brandweermensen moet in lijn met de reguliere cyclus worden vervangen om te blijven voldoen aan veiligheidseisen. De aanbesteding hiervoor loopt in 2026, waarna de implementatie en daadwerkelijke vervanging nog deels in 2027 gebeurt. We constateren bij de marktverkenning en uit navraag bij andere veiligheidsregio's dat de prijzen fors zijn gestegen, waardoor ons huidige vervangingskrediet onvoldoende is. In de kadernota 2027 namen we om deze reden een verhoging van het krediet en bijhorende kapitaalslasten op.

b) Vervanging Meetapparatuur (CO/CO2- en explosiegevaarmeters)

De brandweer gebruikt diverse meetapparatuur om gevaren te meten bij een inzet. Denk hierbij aan gevaarmeters voor explosiegevaar en CO/CO2 gevaar. We moeten de huidige meetapparatuur vervangen, omdat deze het einde van de levensduur heeft bereikt en niet meer goed functioneert. We constateren bij de marktverkenning en uit navraag bij andere veiligheidsregio's dat de prijzen fors zijn gestegen, waardoor ons huidige vervangingskrediet van onvoldoende blijkt. In de kadernota 2027 namen we om deze reden een verhoging van het krediet en bijhorende kapitaalslasten op.

c) Vervangen redvoertuigen

In 2027 gaan we nieuwe redvoertuigen (ladderwagens) aanschaffen als vervanging van enkele afgeschreven hoogwerkers. In juli 2025 stemde het bestuur in met de vervanging van onze redvoertuigen. De voertuigen worden vanaf 2027 geleverd.

Bovenstaande leidt tot onderstaand overzicht van benodigde financiële middelen.

Item	Soort investering	Extra krediet	Afschrijving	Extra benodigde kapitaalslasten (s)
a) Bluskleding	Vervanging	€ 298.900	7 jaar	€ 42.700
b) Meetapparatuur	Vervanging	€ 159.100	5 jaar	€ 31.800
Subtotaal		€ 458.000		€ 74.500 2027
c) Redvoertuigen	Vervanging	€ 2.196.200	15 jaar	€ 190.300 v.a. 2028
Totaal		€ 2.654.200		€ 264.800 2028 e.v.

Ook zijn we in 2027 bezig met de aanbesteding van tankautospuiten die geschikt zijn voor natuurbrandbestrijding, hulpverleningsvoertuigen, vee-redvoertuigen ('veetakels') en (elektrische) dienstvoertuigen. Verder gaan we starten met een groot project om te komen tot de aanbesteding van het complete pakket rondom ademlucht (werkplaats, toestellen en toebehoren). Om in de toekomst beter in controle te komen en blijven op onze investeringen, gaan we in 2027 een passend beheerssysteem opzetten en in gebruik nemen.

Toekomstbestendige brandweerzorg

Klimaatveiligheid: slimme bestrijding natuurbranden

Natuurbrand is voor de brandweer in onze regio al ruim 10 jaar het zogenaamde 'maatgevende scenario'. Dat wil zeggen dat vooral de effecten van natuurbranden bepalend zijn voor onze repressieve slagkracht. Landelijk komt er steeds meer aandacht voor natuurbranden, omdat het natuurbrandrisico groeit als gevolg van de klimaatverandering. Op landelijk niveau is aan het Rijk een financiële bijdrage gevraagd. Bij het opstellen van deze begroting is dit nog niet besproken in de Tweede Kamer. Er is wel al een landelijke visie op natuurbrandbeheersing. Deze visie wordt uitgewerkt in plannen die ook in onze regio impact hebben en vragen om diverse investeringen in 2027. Zo gaan we natuurbrandbestrijding slimmer organiseren. Dit doen we onder andere door intensievere landelijke samenwerking, het introduceren van een landelijke doctrine voor de bestrijding van natuurbranden en aangepaste eisen aan ons materieel (voertuigen) en materiaal. We gaan bijvoorbeeld 17 tankautospuiten vervangen, waarbij we aangescherpte eisen voor natuurbrandbestrijding meenemen. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden om meerdere specifieke natuurbrandbestrijdingsvoertuigen (CCFM's) aan te schaffen. Dit type natuurbrandbestrijdingsvoertuig is al vele jaren van grote operationele waarde tijdens omvangrijke natuurbranden in bijvoorbeeld Zuid-Europa.

Schaalsprong en complexe infrastructuur

In de regio Brabant-Zuidoost vindt de komende jaren een schaa sprong plaats. Naar verwachting worden er jaarlijks tot 100.000 extra woningen gebouwd en groeit het inwonersaantal van de regio met circa 210.000 inwoners. Bijbehorende voorzieningen groeien evenredig mee. Als gevolg van meer mensen, meer vermenging van gebruiksfuncties, meer bedrijven en meer verkeersbewegingen nemen ook de risico's toe. De infrastructuur wordt complexer en de druk op elektriciteit, drinkwater en andere voorzieningen groeit. De kans dat incidenten zich voordoen stijgt. Het is daarom belangrijk dat de ontwikkelingen goed gemonitord worden, zodat we hier proactief op kunnen inspelen.

Om hier als VRBZO goed op toegerust te zijn, investeren we de komende jaren in extra adviescapaciteit bij de afdelingen die gaan over risicobeheersing en operationele planvorming. Zij adviseren het bevoegd gezag over fysieke veiligheid bij de inrichting van de ruimte en bouw van nieuwe objecten. Verder borgen we dat deze ontwikkelingen terugkomen in de operationele procedures van de brandweer.

Bouwen aan een toekomstbestendig brandweerstelsel

De brandweer moet zich voorbereiden op nieuwe, grotere en complexere incidenten, met impact buiten de eigen regio. Een belangrijk deel van het werk van de brandweer vindt lokaal en regionaal plaats en dat blijft zo. Maar we krijgen te maken met nieuwe risico's, die om een andere benadering en risico-inschatting vragen. We werken landelijk aan een toekomstbestendige brandweer, die voldoende capaciteit en slagkracht heeft. Zodat we ook grootschalige en nieuwe incidenttypen aankunnen; lokaal, regionaal én landelijk. Na de evaluatie Wet veiligheidsregio's kwam er wetgeving om de brandweerzorg te versterken. Bijvoorbeeld door het brandweeronderwijs te verbeteren en een toekomstvaste brandweerzorg te ontwikkelen. Bij deze opgaven moet elke regio duidelijk aandacht geven aan 'goed werkgeverschap', 'boeien en binden van personeel' en inspelen op 'de medewerker van de toekomst'. Daarin participeren wij in de landelijke beleids- en werkgroepen om het toekomstige stelsel vorm te geven. Dit landelijke programma "Toekomstbestendige Brandweerzorg 2026-2028" ("Grote Werken 3"), waar ook wij aan bijdragen, richt zich op de volgende 4 strategische doelen:

- 1) Versterking van de adviesfunctie voor brandveiligheid en risicobeheersing; brandweer wordt gezaghebbende en proactieve adviespartner met landelijke kaders en een netwerk van experts.
- 2) Regionale paraatheid en landelijke slagkracht; landelijke risicoanalyse, dekkingsplan en real-time inzicht in paraatheid en inzetbaarheid.
- 3) Informatiegestuurde inzet; optimaal benutten van data, informatie en technologie, met aandacht voor mens, organisatie en techniek.
- 4) Stelselontwikkeling; duurzame borging van resultaten, betere besluitvorming en een lerend systeem binnen de brandweer.

Het huidige brandweerstelsel bestaat uit een mix van vrijwilligers en beroepsbrandweer. Alle brandweermensen hebben in principe dezelfde taken en opleidingseisen. Door internationale regels en jurisprudentie kan dit veranderen. Dit zijn langlopende trajecten en we weten nog niet welke inhoudelijke en financiële effecten we in 2027 kunnen verwachten.

4.2.2 Wat mag het kosten?

Brandweezorg

De kosten voor brandweezorg bedragen in 2027 € 61,7 miljoen. De stijging van de lasten ten opzichte van 2025 komt door de bestuurlijke deelopdracht 1, het beleidsplan en indexering van budgetten. We verwachten in 2027 € 0,7 miljoen inkomsten. Dit is ongeveer gelijk aan de begroting van 2026. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat we enkele medewerkers gedetacheerd hebben, bijvoorbeeld bij het NIPV. Omdat deze detacheringen incidenteel zijn, begroten we deze inkomsten niet volledig.

4.3 Programma Crisisbeheersing

4.3.1 Ontwikkelingen crisisbeheersing

De komende jaren is het versterken van crisisbeheersing en informatievoorziening een belangrijke taak voor de veiligheidsregio's. Het Rijk onderkende eerder deze noodzaak en stelt (landelijk) extra budget beschikbaar via een brede doeluitkering (BDuR). De bestedingsdoelen voor de gewenste versterking zijn gerelateerd aan de Landelijke Agenda Crisisbeheersing (LAC). Deze agenda bepaalt de koers op het gebied van de crisisbeheersing voor komende jaren (2024-2029). De focus van de eerste versie van deze agenda ligt vooral op de eerste jaren, daarna vindt er een integrale actualisatie plaats. De agenda formuleert de ambities via 3 pijlers:

4. Het versterken van de voorbereiding en paraatheid;
5. Het versterken van een weerbare samenleving;
6. Het bevorderen van kwaliteit en professionaliteit.

In een landelijke werkgroep bepalen we de thema's die doorontwikkeling vergen. We gebruiken dit als uitgangspunt voor het programma crisisbeheersing waarin de regionale ambities en bijbehorende doelstellingen van VRBZO staan. Om deze doelen te bereiken krijgen we van het Rijk extra structureel budget via de BDuR. Voor 2027 verwachten we ongeveer € 2,55 miljoen voor de versterking van crisisbeheersing en versteviging van informatievoorziening.

In lijn met bespreking in het Veiligheidsberaad worden de extra gelden ten behoeve van lokale/regionale weerbaarheid ingezet om de 10% efficiencykorting op het de totale BDuR door het Rijk te dempen (zie ook hoofdstuk **Fout!** **Verwijzingsbron niet gevonden.**), zodat het uitvoeren van onze kerntaken niet in het geding komt.

Versterken van de voorbereiding en paraatheid

We leven in een tijd waarin een goede informatiepositie en -analyse van vitaal belang is. Afgelopen jaren hebben preparatie en data- en informatiemanagement in het domein crisisbeheersing zich enorm ontwikkeld. Dat biedt ons kansen om beter zicht te krijgen op veiligheidsrisico's en ons hierop in een vroeg stadium voor te bereiden. We noemen dat monitoring en signalering. Dat betekent wel dat we moeten investeren in deze vorm van informatiegestuurde veiligheid. Ook verandert het politieke landschap. Polarisatie neemt toe en geopolitieke spanningen zorgen voor meer cyberdreigingen en hybride oorlogsdreiging. Tegelijkertijd zien we dat Defensie zich in toenemende mate terugtrekt uit civiel-militaire samenwerking.

Versterken voorbereiding en paraatheid

Het Rijk en de veiligheidsregio's versterken de komende jaren de samenwerking in de prioritering van (landelijke) risico's en de uitwerking hiervan in planvorming. Dit is één van de lessen uit eerdere crises en de aanbevelingen uit de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. We werken toe naar plannen voor meerdere regio's (soms ook landelijk), het in de praktijk oefenen van deze plannen met de partners en capaciteitsplanning voor de paraatheid en (langdurige) inzetbaarheid van crisisfunctionarissen. Doel is om op deze manier beter voorbereid te zijn op nieuwe crises, die over de grenzen van de regio kunnen gaan en lang kunnen duren.

Om in te spelen op de schaa sprong die de komende jaren in de regio Brabant-Zuidoost plaatsvindt, waardoor het aantal adviesvragen vanuit (keten)partners toeneemt, is in het onderdeel 'basis op orde' van het beleidsplan 2027-2030 onder andere extra adviescapaciteit bij de GHOR voorzien.

Robuuste informatiedeling en -verwerking

We moeten de manier waarop we informatie delen met crisisfunctionarissen verbeteren. We werken aan een netcentrische informatieomgeving, waarin we relevante informatie voor crisisfunctionarissen snel en makkelijk bereikbaar maken. Denk aan risicobeelden, contactgegevens van ketenpartners en actuele, operationele crisisplannen. De juiste actuele informatie is dan altijd beschikbaar op het moment dat het ertoe doet. Is er geen crisis, dan helpt het platform om VRBZO te verbinden met crisisfunctionarissen buiten de eigen organisatie, zoals gemeenten, politie en andere partners (o.a. zorgorganisaties).

Aansluiten bij landelijk platform voor crisismanagement

Met het Knooppunt Coördinatie regio's-Rijk (KCR2) maken het ministerie van Justitie en Veiligheid, veiligheidsregio's en crisispartners een functionaliteit die nu en in de toekomst hard nodig is om de crisisbeheersing te versterken. KCR2 wordt het centrale koppelvlak voor bovenregionale en landelijke informatiestromen. Onder andere vanuit de vitale ketens naar regio's en andersom. KCR2 ontwikkelt het landelijke beeld, heeft het overzicht en verbindt de ketens in iedere fase van crisisbeheersing (koud, lauw en warm) met elkaar. Het onderhoudt en activeert netwerken voor een eenduidig informatiebeeld, duiding en gezamenlijke coördinatie en draagt bij aan eenduidige communicatie richting inwoners. In de komende jaren volgt KCR2 een zorgvuldig landelijk ontwikkelingsproces om te kunnen voldoen aan de gezamenlijke ambities. Wij sluiten aan op dit ontwikkelingsproces en zorgen voor de verbinding met de regionale informatieknooppunten.

Doorontwikkelen dynamische preparatie

Planvormig bestaat vooral uit het maken van wettelijke rampenbestrijdingsplannen en crisisbeheersplannen voor enkele risicovolle bedrijven (Seveso-inrichtingen; bedrijven die vallen onder het 'Besluit activiteiten leefomgeving' (Bal) en die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen) en luchthavens. We onderhouden deze plannen en maken afspraken met de vitale partners, om in crisissituaties goed samen te werken aan maatschappelijke continuïteit. Ons goed voorbereiden op nieuwe gekende en ongekende crisistypen, betekent dat we meer kennis en capaciteit nodig hebben. Alleen dan kunnen we aansluiten bij landelijke en regionale netwerken en werkgroepen, zoals we nu al doen. En daarnaast kunnen we netwerken opzetten over thema's als maatschappelijke continuïteit, veiligheid op luchthavens, cyber, klimaatadaptatie, hoog water, energievoorziening. Die zijn belangrijk om kennis te vertalen naar de praktijk, bij actuele dreigingen. Door de extra BDuR-gelden kunnen we de mensen inzetten die we nodig hebben, om al deze taken te blijven doen.

Versterken van een weerbare en veerkrachtige samenleving

We hebben ook in Nederland te maken met een toenemend aantal risico's, die de potentie hebben om de samenleving te ontwrichten. De Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024⁵ van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) benoemt 5 domeinen waarbinnen risico's optreden die de potentie hebben om de samenleving te ontwrichten: klimaat, technologische ontwikkelingen, geopolitiek, economie en sociaal-maatschappelijk. Gezien de toename van dergelijke risico's zetten we, samen met onze partners, in op het vergroten van het veiligheidsbewustzijn en het versterken van de paraatheid voor een weerbare samenleving.

Actief betrekken van de samenleving

Via een landelijke aanpak willen veiligheidsregio's, samen met het Rijk, de weerbaarheid en veerkracht van de samenleving versterken. Dit doen we door ons voor te bereiden op crises, samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Op landelijk niveau wordt deze weerbaarheidsopgave gezien als een van de grootste uitdagingen van deze tijd. Dit vraagt de komende jaren veel van de hele samenleving. VRBZO, gemeenten en netwerkpartners werken samen om inwoners zo goed mogelijk te beschermen. Maar bij een grote ramp of crisis kan niet iedereen tegelijk geholpen worden,

⁵ Zie ook de [Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024 | NCTV](#)

bijvoorbeeld bij langdurige uitval van stroom of drinkwater. Recente voorbeelden laten zien dat uitval van vitale infrastructuur ook in Nederland een denkbaar scenario is. Daarom is het belangrijk dat inwoners, bedrijven en (zorg)organisaties zichzelf minimaal 72 uur kunnen redden, en dat zij ook omzien naar mensen en dieren in hun omgeving. Zo beperken we samen de impact van rampen en crises. Dit noemen we zelfredzaamheid en samenredzaamheid. De overheid en hulpdiensten kunnen zich dan richten op het bestrijden van het incident en het helpen van mensen en dieren die dat het meest nodig hebben. We maken gebruik van de maatschappelijke veerkracht die er al is. We vertellen inwoners wat ze wel en niet van de overheid kunnen verwachten tijdens crises. We ondersteunen het eigen initiatief van mensen, zowel voor als tijdens een crisis. We streven naar een samenleving die samen met de overheid actief kan bijdragen aan zowel de aanpak van crises, als het herstel. Onze doelen zijn onder andere:

- a) Maak het voor inwoners, (vitale) bedrijven en maatschappelijke organisaties mogelijk om zelf verantwoordelijkheid te nemen bij crises. Landelijk beleid lokaal toepasbaar maken, bijvoorbeeld door informatie makkelijk en snel beschikbaar te maken of belemmeringen weg te nemen.
- b) Meer en betere risicocommunicatie vanuit de overheid. Risicocommunicatie moet de bewustwording vergroten van risico's in de samenleving. En duidelijk maken wat je zelf kunt doen. Dit verbetert de veerkracht en samenredzaamheid van de maatschappij.
- c) Meer en specifieke aandacht voor de voorbereiding op nazorg en herstel na een crisis.
- d) Investeren in de samenwerking voor een 'Weerbare Samenleving', landelijk en binnen Zuid-6 (een samenwerkingsverband van 6 zuidelijke veiligheidsregio's in Nederland).

Naast voorgaande inspanningen gaat de veiligheidsregio ook een rol vervullen bij de inrichting van lokale en regionale noodsteunpunten. Gemeenten en veiligheidsregio's werken de komende jaren samen aan de vormgeving hiervan in de regio. De pilots zijn eind 2026 afgerond. Uiteindelijke invulling hangt deels af van de landelijke aanpak, die in 2027 op basis van de ervaringen uit de pilots concreter zal worden. Veel bestaande taken van VRBZO dragen nu al bij aan weerbaarheid.

Effectieve risicocommunicatie

We willen bereiken dat onze inwoners, bedrijven en (zorg)organisaties zichzelf kunnen redden en elkaar kunnen helpen in tijden van crisis. Juist daarom is het van belang om risicocommunicatie te intensiveren in de huidige geopolitieke situatie. Er komen dreigingen op onze samenleving af die we tot voor kort niet voor mogelijk hielden. Veranderingen waarop de overheid geen 100% garantie kan bieden op hulp en veiligheid. Heldere risicocommunicatie, bijvoorbeeld door de landelijke Denk Vooruit campagnes regionaal toepasbaar te maken of door concrete communicatie over noodsteunpunten, moet bijdragen aan het vergroten van begrip en handelingsperspectief van inwoners en bedrijven. Hierdoor maken we mensen bewust van de risico's en de rol die zij zelf kunnen vervullen in de voorbereiding op en tijdens crises.

Samen met gemeenten versterken we onze risicocommunicatie. We breiden de informatie op de website Brabant Alert verder uit en zetten de campagnes Brandveilig Leven voort. Deze breiden we uit naar Veilig Leven, zodat alle risico's rond fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit aan bod komen. We brengen in kaart welke organisaties communiceren over deze risico's - zoals politie, waterschappen, provincie, Rijkswaterstaat, het KNMI, het Rode Kruis en Stichting Dieren in Rampen - en maken afspraken over ieders rol, zodat informatie duidelijk is en elkaar versterkt. Daarnaast ontwikkelen we praktische informatie en verstrekken we tips over hoe mensen zich kunnen voorbereiden op risico's. We onderzoeken welke doelgroepen moeilijk te bereiken zijn en passen onze communicatie daarop aan. Dat doen we bijvoorbeeld via meertalige communicatie, lokale bijeenkomsten, sleutelfiguren in gemeenschappen en nieuwe audio- en visuele middelen. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het Regionale Beleidsplan Risicocommunicatie.

Nafase en herstel

Na een crisis is het belangrijk dat de samenleving snel kan herstellen. In de nafase zorgen we samen met gemeenten voor een zorgvuldige overdracht naar andere partijen die een rol hebben bij het herstel. Samen met de GGD bieden we getroffen en de juiste psychosociale nazorg. Ook op dit terrein versterken we de samenwerking met andere veiligheidsregio's en met de Landelijke Expertgroep Nafase, zodat we samen leren van eerdere ervaringen. De lessen en goede voorbeelden verwerken we in onze plannen. Daarnaast ontwikkelen we maatgevende scenario's voor nafase en herstel, om beter voorbereid te zijn op toekomstige situaties.

Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit

De ontwikkelingen die we hierboven noemen, staan voor proactief (crisis)management. Het doel is om te weten welke risico's op ons afkomen en ons daarop voor te bereiden. Bij reële dreigingen bepalen we met onze netwerkpartners wat nodig is om een crisis te vermijden of de impact te verkleinen. Dit betekent dat onze werkwijzen tijdens een crisis veranderen. En dat we de nieuwe werkwijze goed moeten afstemmen met onze crisisfunctionarissen en -partners.

Opleidingsniveau, kennisontwikkeling en innovatie

Rijk en veiligheidsregio's blijven samen de crisisbeheersing en de crisisfunctionarissen professionaliseren. Ons doel is om tijdens de voorbereiding en bij de aanpak van crises, effectief samen te werken. Daarbij de meest actuele inzichten en innovatieve werkwijzen en middelen te gebruiken. En te blijven leren. We gaan daarvoor:

- Een uniform opleidingsniveau voor professionals in crisismanagement ontwikkelen, samen met kennisinstellingen vanuit een gedeelde landelijke doctrine.
- Een leercultuur opzetten en kennisontwikkeling en innovatie coördineren en bevorderen.

Naast het bevorderen van kwaliteit en professionaliteit binnen de crisisorganisatie, streven wij naar het bevorderen hiervan in de gehele organisatie. Om het onderdeel 'de basis op orde' uit het beleidsplan 2027-2030 te realiseren en in te spelen op alle ontwikkelingen wordt verder ingezet op versteviging van (strategische) adviescapaciteit, netwerk- en kwaliteitsmanagement, informatie gestuurde veiligheid en optimale organisatieondersteuning.

Uniform kwaliteitsniveau Bevolkingszorg

Eén van de adviezen uit de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's betrof de versterking van het kwaliteitsniveau van Bevolkingszorg. Het Veiligheidsberaad startte een project met als doel een uniform landelijk kwaliteitsniveau voor bevolkingszorg inclusief crisiscommunicatie. Dit kwaliteitsniveau is onder andere gericht op landelijke kwaliteitsnormen en het eenduidig beschrijven van Bevolkingszorg (in relatie tot gemeentelijke crisisbeheersing). Afgeleid van het landelijk Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg maakten we afspraken waar de gemeentelijke crisisorganisatie in onze regio aan moet voldoen. Dit hebben we het Lokaal Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg genoemd. Jaarlijks bekijken we samen met de gemeenten hoe zij ervoor staan en welke stappen er eventueel nodig zijn om aan het (minimale) niveau te voldoen. Regionaal investeren we de komende jaren met name op de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen Bevolkingszorg en crisiscommunicatie. Dit is vastgelegd in een meerjarenbeleidsplan en opgenomen in het programma voor opleiden, trainen en oefenen van crisisfunctionarissen.

4.3.2 Wat mag het kosten?

Crisisbeheersing

De lasten voor crisisbeheersing komen in 2027 uit op € 7,9 miljoen. Een stijging van € 1,4 miljoen ten opzichte van 2026. Deze stijging komt vooral door de hogere BDuR uitkering van het Rijk, het investeringen in het domein van crisisbeheersing conform het beleidsplan en reguliere indexatie. We verwachten bij crisisbeheersing nagenoeg geen baten.

4.4 Ondersteuning organisatie

4.4.1 Toelichting thema's

Binnen ondersteuning organisatie wordt, naast alle reguliere zaken, in 2027 gefocust op voldoen aan wet- en regelgeving (deelopdracht 1) en het onderdeel 'basis op orde' uit het regionaal beleidsplan 2027-2030. Een gezonde en toekomstbestendige bedrijfsvoering vraagt meer dan alleen registreren en vaststellen. In de hieronder beschreven punten staat aangegeven wat VRBZO gaat doen om de basis op orde te krijgen en te houden, en in control te komen en te blijven en continu te verbeteren.

Professioneel en in control

Informatievoorziening en digitale weerbaarheid

De afgelopen jaren is de wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging fors toegenomen. De bekendste voorbeelden zijn privacywetgeving (AVG) en de baseline informatieveiligheid overheid (BIO). Daarbij zien we de komende jaren nog significante verzwaringen komen rondom informatiebeveiliging, wat een sterke stijging van de structurele kosten betekent. Onze informatieveiligheid moet als organisatie in het veiligheidsdomein aan een hoger volwassenheidsniveau gaan voldoen. Dat ligt hoger dan het basale niveau dat in de BIO is opgenomen. Daarnaast is ook de BIO 2.0 in werking getreden waaraan we moeten voldoen. Ook in 2027 wordt verder ingezet op voorgaande ontwikkelingen.

Informatiegestuurde bedrijfsvoering betekent dat beschikbare data systematisch wordt verzameld, gekoppeld en geanalyseerd. Om de basis op orde te brengen, zijn vaste dashboards en een duidelijke datastructuur nodig, zodat iedereen met dezelfde informatie werkt. Daarnaast bouwen we capaciteit op om data continu te volgen, te testen en te gebruiken, ook met nieuwe technieken zoals kunstmatige intelligentie. Zo kan de organisatie beslissingen nemen op basis van feiten in plaats van aannames. Dit versterkt de samenwerking met partners en maakt de crisisorganisatie efficiënter, veerkrachtiger en beter voorbereid op actuele en toekomstige uitdagingen. We sluiten aan bij landelijke ontwikkelingen en speerpunten. Daarbij staan informatiegericht werken, missiekritieke communicatie, informatieveiligheid, uniforme data en infrastructuur en digitale fitheid centraal. Tenslotte vraag archiefbeheer en het wegwerken van achterstanden in documentverwerking om aandacht, zodat we voldoen aan wetgeving en informatie snel beschikbaar is voor alle teams.

Robuuste bedrijfsvoering

We zijn in 2025 gestart met de grootste kwetsbaarheden aan te pakken, dit namen we op in bestuurlijke deelopdracht 1 (voldoen aan wet- en regelgeving). Dit krijgt net als in 2026 ook een vervolg in 2027. Naast ICT gerelateerde zaken (o.a. systemen en tools) is bewustwording bij medewerkers een belangrijke pijler waarop we investeren. Goed omgaan met dynamische bedrijfsrisico's is steeds belangrijker. Door ontwikkelingen als de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming), BIO 2.0 en de rechtmatigheidsverklaring, moeten we ons bewust zijn van de risico's in de organisatie. En daarnaar handelen. Want sommige risico's kunnen we niet op traditionele manieren afdekken. Alle medewerkers moeten zich hier bewust van zijn en hun verantwoordelijkheid nemen. We moeten werken aan een cultuur, waarin risicogericht denken over processen normaal is. Niet alleen bij incidenten en crises, maar ook in het andere werk en in rustige tijden.

Veel processen zijn onvoldoende beschreven of verouderd, en kwaliteitsafspraken ontbreken vaak. Daardoor gebeurt veel werk ad hoc, ontstaan fouten en blijven verbeterkansen liggen. Procesmanagement en kwaliteitszorg moeten structureel worden versterkt. Ook vanuit bedrijfscontinuïteitsoogpunt verdient procesmanagement aandacht: juist een organisatie als een veiligheidsregio moeten kunnen blijven functioneren tijdens storingen of crises. Daarom investeren we in het in kaart brengen van de (kwetsbare) processen en het optimaliseren hiervan, waarin inrichting, borging en evaluatie plaats kan vinden (PDCA-cyclus / continu verbeteren).

In 2026 en 2027 zetten we ook in op het verder op orde brengen van HRM. Hiervoor onderscheiden we 3 pijlers:

- Kennis: opbouwen van HRM- en VRBZO-specifieke kennis via gestructureerde inwerk- en opleidingsprogramma's.
- Informatie: ontwikkelen van een actuele, volledige en betrouwbare informatiebasis en het opstellen van een integraal meerjarenplan.
- Systemen: digitaliseren van personeelsdossiers en optimaliseren van HRM-processen in AFAS met workflows.

Het gaat hierbij om een incidentele impuls om de basis op orde te krijgen. Daarnaast heeft de afdeling HRM een grote opgave op het gebied van werving en selectie. Dat betekent dat we de komende jaren extra investeren in arbeidsmarktcommunicatie om bredere bekendheid te geven aan in het algemeen VRBZO en waarom we een goede potentiële werkgever zijn in het bijzonder. Naast reguliere vacatures zijn er veel extra vacatures door organisatiegroei vanuit het regionaal beleidsplan 2027-2030 en interne doorstroom. Om dit juist, tijdig en volledig uit te voeren is tijdelijk extra capaciteit nodig. Deze capaciteit zetten we in voor zowel uitvoerende als adviserende ondersteuning.

Leiderschap, strategie en innovatie

Om tijdig bij te kunnen sturen, is het onder andere nodig om interne controle meer te verweven in het reguliere proces. Dit draagt bij aan het verder op orde krijgen van de basis. In de afgelopen jaren zijn hier stappen in gezet, maar ook voor 2027 blijft dit een aandachtspunt. Extra capaciteit en digitalisering helpen om rapportages te verbeteren en contracten beter te beheren. Directie en management hebben meer ondersteuning nodig - bestuurlijk, juridisch, strategisch én administratief. Dit helpt om vanuit de juiste taak, rol en verantwoordelijkheid te kunnen adviseren en besluitvorming te versnellen. Met gerichte communicatie willen we daarnaast de organisatie beter zichtbaar maken voor inwoners, gemeenten, (keten)partners en de arbeidsmarkt.

De technologische ontwikkelingen gaan snel en bieden ongekeende kansen om het leven van mensen te verbeteren, maar brengen ook nieuwe risico's met zich mee. De toenemende afhankelijkheid van technologie maakt onze samenleving kwetsbaarder voor uitval en cyberaanvallen. Uitval van technologie maakt rampen en crises bovendien complexer, waardoor maatschappelijke ontwrichting sneller kan optreden. Nieuwe ontwikkelingen brengen nieuwe risico's met zich mee. Om die zo goed mogelijk in beeld te krijgen en effectief en veilig te kunnen bestrijden, is kennis nodig van de gevolgen van technologische innovaties. Tegelijkertijd biedt technologie grote kansen. Innovatie helpt om risico's beter te voorspellen en beheersen om zo incidenten slimmer, veiliger en duurzamer aan te pakken. De komende periode gaat VRBZO aan de slag met dynamische risicomonitoring, informatiegestuurde veiligheid en veiligheidsinnovatie.

Toekomstbestendige bedrijfsvoering

Uniformeren en continu verbeteren

Zoals uit de vorige programma's al blijkt: de primaire processen van de organisatie zijn volop in beweging. Dat betekent dat bestaande processen, werkwijzen en regelingen niet altijd meer goed passen bij de toekomst. Deze moeten mee veranderen met de hogere eisen die samenhangen met een veilige, moderne en flexibele organisatie. Daar zijn en blijven we mee aan de slag op het gebied van de administratieve organisatie en soms (oude) arbeidsvoorwaarden.

In een paar jaar tijd gaan we deze doorontwikkeling van de organisatie realiseren. In 2025 en 2026 is gestart met het voldoen aan wet- en regelgeving. Hierop voortbordurend gaan we aan de slag met het zo efficiënt mogelijk inrichten van de bedrijfsvoeringprocessen. Hierbij valt te denken aan het verder automatiseren van administratieve taken en het realiseren van uniformiteit in rooster- en planningssystematiek en systemen. Investeren in mensen en middelen kost tijd en geld, maar levert op de lange termijn veel voordelen op.

Veilig en vitaal

Duurzame inzetbaarheid, diversiteit en inclusie

Beroepsbrandweermensen die vanaf 2006 in dienst zijn gekomen, mogen maximaal 20 jaar in een repressieve functie werken. Deze groep medewerkers helpen we in de voorbereiding op hun 2^e loopbaan. We volgen hier in de basis de landelijke lijn, maar we willen meer doen voor onze medewerkers vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap. We moeten hiervoor zelf beleid ontwikkelen. Landelijk vindt onderzoek plaats naar mogelijkheden om deze regeling aan te passen. De afronding hiervan is in 2026. Ook moet de veiligheidsregio beleid maken en scholing en voorlichting geven ten aanzien van de verhoogde risico's in het werk en situaties waar medewerkers van een veiligheidsregio in het verleden aan blootgesteld zijn. Denk hierbij aan PTSS-casussen die landelijk in het nieuws waren. Dit maakt onderdeel uit van de bestuursopdracht en hier zijn we al mee gestart, dit loopt ook door in 2027.

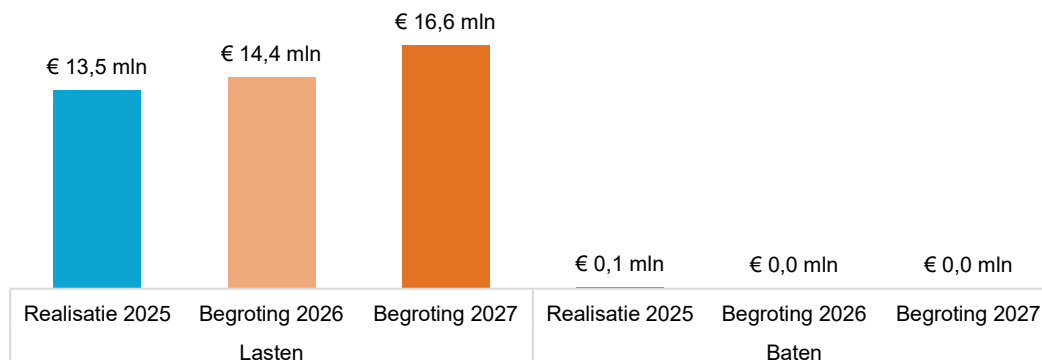
Verder moet VRBZO aan de slag met de Wet banenafpraak en het quotum arbeidsbeperkten dat streeft naar extra banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Werken aan diversiteit en inclusie is onderdeel van goed werkgeverschap. Ook is het van belang om nu en in de toekomst nieuwe medewerkers te kunnen vinden en om onbenut arbeidspotentieel te benutten. Gezien de inzet die nodig is om te kunnen werven en nieuwe medewerkers in te werken, starten we hiermee in 2026 in combinatie met duurzame inzetbaarheid. Vanaf dat jaar loopt de benodigde capaciteit verder op tot het niveau zoals opgenomen in de uitwerking van de bestuurlijke deelopdracht 1 (voldoen aan wet- en regelgeving).

Veilige werkomgeving

Het oprichten van een interne bedrijfshulpverleningsorganisatie (BHV) waarbij de coördinator BHV regie voert op het proces is een actie die voortkomt uit deelopdracht 1 (voldoen aan wet- en regelgeving) en doorloopt in 2027. De bedrijfshulpverlening is bij ons nog niet op het gewenste niveau, terwijl de Arbowet dit verplicht stelt. Plannen zijn verouderd en op veel locaties ontbreken actuele voorzieningen. De BHV-organisatie wordt ingericht voor 37 locaties, met de bijbehorende middelen, eerdergenoemde coördinator BHV en voldoende opleidingen en oefeningen. Jaarlijkse bijscholing en actualisering blijven nodig om veiligheid te waarborgen. Hiermee voldoen we aan wet- en regelgeving en wordt de veiligheid van de werkomgeving verder vergroot. Naast BHV is er ook aandacht voor andere arbo-gerelateerde zaken. Deze wordt onder regie van de arbo-coördinator preventief en correctief opgepakt. De arbo-coördinator bewaakt en coördineert het arbobeleid in binnen de organisatie, met als hoofddoel het creëren en handhaven van een veilige en gezonde werkomgeving door risico's te minimaliseren, medewerkers te informeren en te zorgen voor naleving van de Arbowet, met focus op o.a. verzuimpreventie.

4.4.2 Wat mag het kosten?

Ondersteuning organisatie

De kosten voor ondersteuning van de organisatie komen in 2027 uit op € 16,6 miljoen. De stijging ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt door het effect van het besluit over bestuurlijke deelopdracht 1 (voldoen aan wet- en regelgeving), het beleidsplan 2027-2030 en door indexering. Vanuit dit deel van de organisatie worden geen eigen baten genereerd. Wel komt het voor dat medewerkers worden gedetacheerd, bijvoorbeeld bij andere veiligheidsregio's of het NIPV. Die baten zijn echter niet structureel.

5 Financiële overzichten

5.1 Schatkistbankieren

Bij schatkistbankieren moeten de decentrale overheden, dus ook VRBZO, hun tegoeden aanhouden bij het Ministerie van Financiën. Bij verplicht schatkistbankieren is het niet meer mogelijk beleggingen en deposito's zelfstandig aan te gaan buiten het drempelbedrag. Het drempelbedrag is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal van de decentrale overheid, met een minimum van €1.000.000. Voor VRBZO geldt dat het drempelbedrag in 2027 net iets meer dan €1.000.000 groot is. In de jaarrekening rapporteren we of we aan dit drempelbedrag voldoen.

5.2 Investeringsbegroting

We besteden het grootste deel van ons budget aan loonkosten. Maar we doen ook investeringen, zeker binnen het programma Brandweezorg. Voor deze begroting voegen we het jaar 2030 toe (zie ook bijlage 8: Investeringsbegroting). De investeringen die we in dat jaar toevoegen zijn steeds vervangingsinvesteringen, waaronder:

- Tankautospuiten (TS);
- Bepakking tankautospuiten;
- Ademlucht materiaal;
- Dienstbus;
- Heftruck magazijn;
- Diverse ICT hardware (laptops, LAN wifi switches, smartphones)

5.3 Overzicht incidentele baten en lasten

VRBZO heeft slechts beperkt incidentele baten. De meeste baten zijn in hun aard structureel, zoals de gemeentelijke bijdragen en uitkering van het Rijk. Voor baten die soms hoger en soms lager uitvallen, zoals de deelname van derden aan trainingen en detachering van medewerkers, nemen we in de meerjarenbegroting een vast basisniveau op. De beperkte schommelingen in deze baten kan de organisatie opvangen.

6 Verplichte paragrafen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat een aantal paragrafen verplicht onderdeel uitmaakt van het jaarverslag. Deze verplichte paragrafen staan in dit hoofdstuk. De paragrafen Lokale heffingen en Grondbeleid gelden niet voor onze organisatie en zijn daarom weggelaten.

6.1 Risicomanagement en weerstandsvermogen

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. Het gaat bij risico's om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstelling(en) van de organisatie kunnen verstoren. De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor VRBZO op gebied van risicomanagement zijn:

- Risico's in een cyclisch proces inventariseren, beoordelen en monitoren via een continuïteitsplan.
- De instelling van een weerstandsvermogen heeft als doel om een stabiele (trendmatige) ontwikkeling van de gemeenschappelijke bijdrage te waarborgen.
- De hoogte van de algemene reserve is afhankelijk van het begrotingstotaal en moet tussen de € 3,2 miljoen en € 4,0 miljoen liggen. De algemene reserve dient als primair weerstandsvermogen.

6.1.1 Risico-inventarisatie

Het risico-overzicht in het continuïteitsplan bestaat uit de factoren kans en impact. Met kans bedoelen we welke mate van waarschijnlijkheid er bestaat dat een risico zich manifesteert. Bij ieder risico schatten we in hoe waarschijnlijk het is dat dit risico zich in de nabije toekomst voordoet. Met impact bedoelen we de negatieve financiële invloed die een risico mogelijk heeft op de continuïteit van de dienstverlening: wat zijn de geschatte kosten? Door het bepalen van kans en (financiële) impact vindt een inschatting van risico's plaats. Om het benodigd weerstandsvermogen te berekenen vermenigvuldigen we de geschatte impact met een percentage volgens onderstaande tabel.

Kans	Impact
Zeër waarschijnlijk	90%
Waarschijnlijk	70%
Reëel (50/50)	50%
Onwaarschijnlijk	30%
Zeër onwaarschijnlijk	10%

Over het algemeen zien we door toenemende druk van wet- en regelgeving en risico's in de bedrijfsvoering dat de mate van risico is toegenomen. In onderstaand schema staan de belangrijkste risico's inclusief de risico-inschatting, kans en impact. De belangrijkste items (grootste kans en/of impact) lichten we vervolgens toe. Tijdens de reguliere planning en control gesprekken worden de risico's besproken en bijgesteld. Het managementteam monitort de risico's, en eventueel genomen beheersmaatregelen om de impact te dempen, en weegt deze periodiek.

Risico-inventarisatie	Kans	Impact	Bedrag	i / s
A. Brandweezorg				
1 Wijzigingen in beleid FLO-regeling beroepsbrandweer	Reëel (50/50)	pm	pm	
2 Loonkosten van vrijwilligers en WNRA	Reëel (50/50)	€ 500.000	€ 250.000	s
3 Aansprakelijkheid brand Hapert boven verzekerd bedrag	Zeër onwaarschijnlijk	€ 22.000.000	€ 2.200.000	i
4 PFAS vervuiling door blusschuim	Onwaarschijnlijk	pm	pm	i
5 PTSS door inzet bij incidenten	Reëel (50/50)	€ 200.000	€ 100.000	i
6 Onvoldoende slagkracht om te voldoen aan de landelijke normen voor grootschalig brandweeroptreden	Reëel 50/50	€ 750.000	€ 375.000	i/s
B. Crisisbeheersing				
1 Kosten grootschalige of langdurige crisis of incident	Waarschijnlijk	€ 500.000	€ 350.000	i
C. Ondersteuning organisatie (bedrijfsvoering)				
1 Huisvestingskosten: huur, gebruikersonderhoud en duurzaamheid	Zeër waarschijnlijk	€ 500.000	€ 450.000	s
2 Informatieveiligheid (cybersecurity) i.v.m. data- en/of beveiligingslek	Onwaarschijnlijk	€ 1.000.000	€ 300.000	i
3 Eigen risicodragers WW	Waarschijnlijk	€ 75.000	€ 52.500	i
4 Bedrijfscontinuïteit bij calamiteit	Onwaarschijnlijk	pm	pm	i
5 Stijgende rentekosten voor leningen	Reëel (50/50)	€ 400.000	€ 200.000	s
6 Kosten die voortvloeien t.b.v. bedrijfskritische continuïteit (bijvoorbeeld kostbare opleidingen of inhuur expertise op gebied van brand- en omgevingsveiligheid, business intelligence, HRM, ICT, kosten juridische ondersteuning etc.)	Zeër waarschijnlijk	€ 250.000	€ 225.000	i
TOTAAL			€ 4.500.500	

A. Brandweezorg

1. Wijzigingen in beleid FLO-regeling

De functioneel leeftijdsontslag (FLO) regeling is een pensioenregeling die regelmatig aan wijzigingen onderhevig is. Hierdoor kunnen financiële verplichtingen ontstaan die invloed hebben op de pensioenvoorziening. De precieze impact van toekomstige wijzigingen in de FLO-regeling is lastig vooraf in te schatten. Om dit risico te beperken monitoren we de wetgeving rond de FLO-regeling actief. Voor de FLO-regeling is vanaf 2020 een voorziening aangemaakt. Deze is verder toegelicht in de jaarrekening.

2. Loonkosten in relatie tot vrijwilligers en WNRA

De wet normalisering rechtspersoon ambtenaren (WNRA) heeft als doel om de rechtspositie van ambtenaren en werknemers in het bedrijfsleven gelijk te trekken. Deze wet is ook van toepassing op het personeel van veiligheidsregio's. Vanwege het vrijwillige brandweersysteem in Nederland heeft de invoering van de WNRA specifieke gevolgen voor deze regio's. Op dit moment hebben brandweervrijwilligers een aparte juridische positie, die verschilt van die van beroepspersoneel. Met de invoering van de WNRA hebben vrijwilligers in de toekomst een arbeidsovereenkomst en kunnen zij aanspraak maken op toeslagen en voorzieningen die ook voor beroepspersoneel gelden. Dit zou kunnen leiden tot aanzienlijk hogere structurele kosten.

De veiligheidsregio's hebben een uitzonderingspositie gekregen en daarmee is de WNRA voor ons uitgesteld. Kijkend naar andere veiligheidsregio's zien we dat de kosten eventueel kunnen oplopen tot €1.500.000 per jaar. Inmiddels weten we dat onze regio minder nadeel heeft dan andere regio's. Dit heeft te maken met het feit dat wij niet aan kazernering doen. Kazernering houdt in dat vrijwilligers als een soort beroepskracht op de kazerne blijven om de paraatheid te dekken. Veiligheidsregio's die dit systeem hanteren krijgen bij de intrede van WNRA met veel extra kosten te maken. Er vindt landelijk nog onderzoek plaats naar het effect van de invoering en naar manieren om daar invloed op uit te oefenen. Daarom zijn de ontwikkelingen rondom de invoering van de WNRA voor vrijwilligers op dit moment nog onzeker.

3. Aansprakelijkheid brand Hapert boven verzekerd bedrag

De brandweer is namens de dakdekker die betrokken was bij een brand in een bedrijfsgebouw in Hapert aansprakelijk gesteld voor schade. Het incident vond in 2020 plaats. De rechtszaak over deze casus bevindt zich nog in een onderzoekend stadium. VRBZO is verzekerd voor materiele schade tot een bedrag van € 5 miljoen. De totale claim bedraagt maximaal € 27 miljoen. De kans dat we dit bedrag in geheel moeten uitbetalen, achten wij zeer onwaarschijnlijk. Doordat het om een aanzienlijk bedrag gaat, drukt het zwaar op de benodigde weerstandscapaciteit.

4. PFAS-vervuiling door blusschuim

De brandweer heeft tijdens inzetten en oefeningen gebruik gemaakt van blusschuim dat PFAS kan bevatten. Hierdoor kan de bodem van oefenlocaties en incidentlocaties mogelijk verontreinigd zijn geraakt. Een (mogelijke) PFAS-verontreiniging brengt mogelijk gezondheidsrisico's of juridische, financiële en/of bestuurlijke risico's met zich mee. Onderzoeken en eventuele bodemsaneringen zijn kostbaar. Daarnaast bevatten diverse onderdelen van de voertuigen en bekleding sporen van PFAS. Denk hierbij aan de slangen op de voertuigen, de blusleiding van de brandweer en wordt PFAS toegepast in het was-proces van blusleiding. De mogelijke impact van PFAS is nog onduidelijk.

5. PTSS door inzet bij incidenten

De brandweer wordt ingezet bij allerlei soorten incidenten. Sommige incidenten zijn dermate heftig dat de betrokken medewerkers mogelijk (een vorm van) post-traumatische stressstoornis (PTSS) oplopen. Dit kan leiden tot (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid en psychische klachten. Wij ondersteunen de medewerkers onder meer via de bedrijfsarts, een team collegiale opvang en vertrouwenspersonen.

Voor alle veiligheidsregio's wordt op dit moment een landelijke regeling voor PTSS uitgewerkt. Met deze regeling wordt PTSS voor veiligheidsregio's als beroepsziekte erkend. Dit in navolging van bijvoorbeeld Defensie en Politie. Een belangrijk onderdeel van de regeling zijn preventieve maatregelen om PTSS te voorkomen. In de regeling is een bepaling opgenomen dat ook erkende PTSS-gevallen met terugwerkende kracht rechten kunnen onttrekken aan de regeling. Verder is de minister gevraagd bij te dragen aan de collectieve kosten voor uitvoering van de regeling. Afhankelijk van de parlementaire besluiten over de voorjaarsnota worden hiervoor gelden toegekend.

Bij het ingaan van deze regeling bestaat een (financieel) risico voor toepassing van de regeling met terugwerkende kracht en de mogelijke negatieve uitkomst over de voorjaarsnota waardoor alle inspanningen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties op dit gebied door de eigen veiligheidsregio moeten worden gedragen. De kosten zijn moeilijk in te schatten. Dit is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid en het ziektebeeld van de betreffende persoon. We gaan hier uit van 2 personen met totale kosten van € 100.000 per persoon.

6. Onvoldoende slagkracht om te voldoen aan de landelijke normen voor grootschalig brandweeroptreden

In het rapport "Grenzen Bereikt" geeft de inspectie JenV medio 2025 haar oordeel over de stand van zaken over het grootschalig brandweeroptreden in Nederland. De inspectie toetst hierbij iedere veiligheidsregio aan de basisvereisten zoals is vastgelegd in 'Grootschalig Brandweeroptreden 2.0' (GBO 2.0). VRBZO voldoet grotendeels aan de basisvereisten van GBO 2.0, maar mist formele vastlegging van bestuurlijke kaderafspraken en moet op enkele punten maatregelen nemen om onvoldoende slagkracht bij grootschalige brandweeroptreden te voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan ons optreden bij incidenten zoals grote natuurbranden.

De formele bestuurlijke besluitvorming van afspraken leggen we in 2026 voor aan het Algemeen Bestuur. Verder moeten we interregionale oefening(en) organiseren om beter voorbereid te zijn op een grootschalig brandweeroptreden, wat extra capaciteit vraagt in het regionale oefenprogramma. De laatste belangrijkste aanbeveling van de inspectie betreft een aanpassing van de maatregel betreffende het watertransport, om te voorkomen dat we onvoldoende slagkracht hebben bij grootschalige incidenten. Onze huidige maatregel omvat een samenwerkingsconvenant met Veiligheidsregio Limburg-Noord, waarbij deze buurregio bijstand verleent bij noodzaak tot een grootschalig watertransportsysteem (WTS). De inspectie geeft aan dat VRBZO over een eigen soortgelijk systeem moet beschikken om te voorkomen dat we onvoldoende slagkracht hebben bij grootschalige incidenten. Een investering in een dergelijk systeem bedraagt ongeveer € 750.000 aan materieel, huisvesting, opleiding/training en oefencapaciteit. Deze kosten zouden deels structureel zijn.

B. Crisisbeheersing

1. Kosten grootschalige of langdurige crisis of incident

Een grootschalige of langdurige crisis of incident (bijvoorbeeld. grote natuurbrand, coronacrisis, cybercrisis of energiestoring) vraagt veel van ons als organisatie. Onze capaciteit zal op volle toeren moeten draaien. Dit brengt extra kosten met zich mee. Denk bijvoorbeeld aan een grootschalige inzet van materieel en mensen.

C. Ondersteuning organisatie

1. Huisvestingskosten: huur, gebruikersonderhoud en duurzaamheid

VRBZO huurt haar kazernes van de gemeenten in de regio. Met gemeenten maakten we afspraken over gebruikersonderhoud. Op basis van het regionaal beleidsplan 2027-2030 komt er extra structureel budget voor het gebruikersonderhoud van kazernes. Daarnaast moeten de kazernes ook verduurzamen. We hebben nog onvoldoende beeld van de kosten van het verduurzamen en de daaraan gekoppelde effecten voor de huurprijzen. Daar maken we met de gemeenten, als eigenaren van de kazernes, afspraken over. Op lange termijn verwachten we een financieel tekort door het verduurzamen van de kazernes. Dit komt bijvoorbeeld door hogere huurlasten door duurzaamheidsinvesteringen, verbouwingen in de kazernes of zelfs nieuwbouw van locaties. Daarom beschouwen we eventuele tussentijdse voordelen als incidenteel.

2. Informatiebeveiliging (cybersecurity) / BIO 2.0

De afgelopen jaren stegen de risico's en kosten bij een data- of beveiligingslek flink. We zijn continu bezig met het verhogen van het bewustzijn hierover. Dit doen we met technische maatregelen zoals monitoring en scans. Maar ook door aandacht te besteden hieraan in onze interne communicatie. Ook is de maatschappelijke aandacht voor dit thema hoog. Daarom schatten we de kans op een data- of beveiligingslek iets lager in. De kosten bij een dergelijk lek bestaan bijvoorbeeld uit boetes en herstel na een lek of uit kosten voor de uitval en herstart van de operatie. Dit zijn vooral incidentele kosten. In bestuurlijke deelopdracht 1 (voldoen aan wet- en regelgeving) hebben we veel aandacht voor dit risico en de maatregelen die we nemen om het risico te verkleinen. Een belangrijke maatregel is het verhogen van de formatie van gespecialiseerd personeel om op die manier de kwetsbaarheid van informatie- en IT-beveiliging tijdig te signaleren en hierop te acteren.

Om de risico's te verlagen, heeft VRBZO de informatievoorziening deels intern en deels extern georganiseerd. De kwetsbaarheid is voor een deel in 2025 al verlaagd door in de cloud te gaan werken en door het beheer en de beveiliging van netwerk (o.a. SOC-SIEM) uit te besteden aan een gespecialiseerde partij. Andere maatregelen zijn onder meer verwerkersovereenkomsten afsluiten met leveranciers en het protocol melden datalek. Ook voeren we bewustwordingscampagnes uit gericht op medewerkers over de risico's van digitaal verkeer.

3. Eigen Risicodrager WW

Werkgevers in de overheidssector zijn verplicht eigenrisicodrager WW (werkloosheidswet). Voor VRBZO is dit dus ook het geval. Dit betekent dat we geen WW-premie afdragen. Daarentegen moeten wij de kosten betalen van de WW-uitkering wanneer iemand werkloos raakt. Dit brengt een risico van aanvullende uitgaven met zich mee. Om dit te verminderen, is het van belang dat we blijven investeren in de duurzame inzetbaarheid van medewerkers, zodat zij in het voorkomende geval niet lang in de WW zitten. Vanuit de bestuurlijke opdracht investeren we daarom extra in duurzame inzetbaarheid. Ook hebben we een opleidingsbudget voor medewerkers naast het IKB, dat beschikbaar is voor persoonlijke of functionele opleidingen. Ook is het belangrijk om de arbo-veiligheid te garanderen. Hiervoor is onder andere een actualisatie van het risico-inventarisatie & evaluatie (RI&E) plan gemaakt. Nieuwe arbo-medewerkers pakken de punten uit deze RIE op.

4. Bedrijfscontinuïteit bij calamiteit

De kans bestaat dat door een calamiteit de bedrijfscontinuïteit in het geding komt. Het zou kunnen dat de centrale infrastructuur niet functioneert als gevolg van bijvoorbeeld opzettelijk vernieling, waterschade, stroomuitval, ondercapaciteit of cyberterrorisme/-crime. Om dit te voorkomen zijn er back up generatoren, een fysieke toegangsbeveiliging en investeren we in de beveiliging van onze ICT-infrastructuur door onder meer het uitbesteden van bepaalde facetten aan gespecialiseerde bedrijven.

5. Stijgende rentekosten bij leningen

Kapitaalmiddelen van VRBZO worden gefinancierd met vreemd vermogen (leningen). Bij een stijging van de rente op de kapitaalmarkt stijgen de structurele financieringslasten van VRBZO. Wij monitoren de renteontwikkeling continu bij het aantrekken van vreemd kapitaal. Mocht het nodig zijn dan herzien we het financieringsbeleid.

6. Kosten die voortvloeien ten behoeve van bedrijfskritische continuïteit

Door krapte op de arbeidsmarkt is het steeds lastiger om mensen in vaste dienst aan te nemen. Vooral voor specialistische functies ervaren we problemen om mensen te vinden. Omdat de werkdruk op de organisatie wel blijft voortbestaan, is het nodig om mensen extern in te huren. Een andere manier om de bedrijfscontinuïteit te waarborgen, is mensen om te scholen door opleidingen aan te bieden. Dit leidt tot extra uitgaven om onze werkzaamheden te kunnen blijven uitvoeren.

Conclusie

Op basis van de gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 4,5 miljoen. De benodigde weerstandscapaciteit is hoger dan het verwachte beschikbare weerstandsvermogen van € 0,65 miljoen in 2027. Door de geplande onttrekkingen uit de algemene reserve als financiering van de bestuurlijke opdracht, wijkt het bestuur bewust af van de afgesproken bandbreedte, wat effect heeft op de financiële robuustheid van VRBZO. In de basis is het beschikbare weerstandsvermogen onvoldoende om de geïdentificeerde risico's af te dekken.

Tegelijk is het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen. Daarnaast zijn de kans en impact van enkele risico's lastig in te schatten, waarbij met name de impact van aansprakelijkheid bij de brand in Hapert zwaar meeweegt. Juist bij dit risico schatten we de kans dat het risico zich voordoet als zeer onwaarschijnlijk in.

Dit overwegend beoordelen wij het totale risico als aanvaardbaar, maar met zorgpunt. Het advies is daarbij vast te houden aan het voornemen uit het beleid P&C 4-GR om positieve jaarrekeningsaldo's toe te voegen aan de algemene reserve. In het uiterste geval, als diverse risico's zich daadwerkelijk voordoen en het beschikbare vermogen overschrijden, valt VRBZO terug op de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling om de kosten te dekken.

6.1.2 Financiële kengetallen VRBZO

Het BBV schrijft voor dat we een aantal financiële kengetallen standaard opnemen in de verplichte paragraaf Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Het overzicht van deze financiële kengetallen is opgenomen als bijlage.

6.1.3 Weerstandsvermogen en -capaciteit

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de organisatie om (financiële) risico's op te vangen. Het vormt als beheersmaatregel het sluitstuk van risicomanagement. Het weerstandsvermogen geeft de financiële robuustheid aan van de begroting, de jaarrekening en de financiële positie. De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's). De weerstandscapaciteit wordt gevormd door de gemeenschappelijke middelen (reserves) en is bedoeld om niet begrote kosten te dekken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen dat ingezet kan worden om eenmalige tegenvallers op te vangen. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- De algemene reserve en de reserves waaraan het Algemeen Bestuur een bestemming heeft gegeven die kan worden gewijzigd (bestemmingsreserves);
- De in de begroting opgenomen ramingen voor onvoorziene uitgaven voor zover hier nog geen bestemming aan is gegeven;
- De stille reserves, voor zover deze op korte termijn materieel te maken zijn (reserves waarvan de omvang en/of het bestaan niet uit de balans blijkt, voortkomend uit de onderwaardering van activa of overwaardering van schulden bij het volgen van normale waarderingsmethoden).

Behalve de algemene reserve heeft VRBZO geen andere (stille) reserves of risicoposten in de begroting die kunnen dienen als incidentele weerstandscapaciteit. De hoogte van de algemene reserve is op verzoek van de diverse besturen met de andere grote gemeenschappelijke regelingen vastgesteld in de beleidsnotitie kaders P&C 4-GR. Hierbij is een bandbreedte voor de omvang van de algemene reserve bepaald op basis van de omvang van de begroting. In het geval van VRBZO is deze gewenste bandbreedte € 3,2 – 4,0 miljoen voor de begroting van 2027. In 2027 doen we een geplande onttrekking uit de algemene reserve van € 1,33 miljoen als demping voor de impact van de bestuurlijke opdracht. Met de onttrekking uit de algemene reserve in 2026 en 2027 wijkt het bestuur bewust af van de nota reserves en voorzieningen. De verwachte hoogte van de algemene reserve (en hiermee de weerstandscapaciteit) bedraagt in 2027 ongeveer € 0,3 miljoen. Hiermee valt de algemene reserve niet meer binnen de afgesproken bandbreedte. Een toekomstig eventueel positief jaarresultaat zal primair worden gebruikt voor het weer aanvullen van de algemene reserve.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit heeft betrekking op het vermogen om onverwachte tegenvallers structureel in de lopende begroting op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- Bezuinigingsmogelijkheden (voor zover nog niet meegenomen in de begroting en meerjarenramingen);
- Cumulatief geraamde onvoorziene uitgaven;
- De resterende (onbenutte) belastingcapaciteit (dit is niet van toepassing voor VRBZO).

Het overzicht van weerstandscapaciteit op basis van de jaarrekening 2025 is opgenomen in Bijlage 7: Meerjarenbalans en weerstandsvermogen.

6.2 Staat van reserves en voorzieningen

6.2.1 Overzicht staat van reserves en voorzieningen

	2025	Begroting 2026			Begroting 2027		
Reserves	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
Algemene reserve	€ 3.858.747	€ 291.282 ⁶	-€ 2.467.000	€ 1.683.029		-€ 1.330.000	€ 353.029
Bestemmingsreserve Noodsteunpunten	€ 180.000		-€ 180.000	€ 0			€ 0
Bestemmingsreserve Bestuurlijke opdracht	€ 1.750.000		-€ 1.750.000	€ 0			€ 0
Totaal	€ 5.788.747	€ 291.282	-€ 4.397.000	€ 1.683.029	€ 0	-€ 1.330.000	€ 353.029

	2025	2026			2027		
Verloopoverzicht voorzieningen	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
Voorziening onderhoud gebouw ROC	€ 730.526	€ 70.000	-€ 428.759	€ 371.767	€ 70.000	-€ 2.379	€ 439.388
Voorziening FLO	€ 1.633.377	€ 1.756.604	-€ 1.814.505	€ 1.575.476	€ 1.809.302	-€ 1.705.165	€ 1.679.613
Voorziening FLO 1% compensatieregeling	€ 12.053	€ 0	€ 0	€ 12.053			€ 12.053
Voorziening minnelijke regelingen en RVU	€ 183.908	€ 0	-€ 183.908	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Voorziening verlofsparen	€ 1.527.611	€ 472.389	€ 0	€ 2.000.000	€ 500.000	€ 0	€ 2.500.000
Voorziening overwerk	€ 97.000	€ 0	-€ 97.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 4.184.476	€ 2.298.993	-€ 2.524.172	€ 3.959.297	€ 2.379.302	-€ 1.707.544	€ 4.631.055

⁶ We gaan ervan uit dat het jaarresultaat 2025 conform voorstel wordt toegevoegd aan de algemene reserve

6.2.2 Toelichting staat van reserves en voorzieningen

Voorziening groot onderhoud Regionaal Opleidingscentrum (ROC)

In 2022 is groot onderhoud aan het Regionaal Opleidingscentrum (ROC) in Waalre uitgevoerd. Er is daarom ook een nieuw onderhoudsplan opgesteld. In het plan is vanuit 2023 voor 10 jaar vooruit de verwachte onderhoudskosten in beeld gebracht. Op basis van dit plan is een jaarlijkse toevoeging aan de voorziening nodig van € 70.000.

Voorziening FLO-regulier

Deze voorziening is eind 2020 ingesteld. We voegen jaarlijks een bedrag toe aan deze voorziening en brengen de werkelijke lasten van de FLO-regeling ten laste van deze voorziening. Naar aanleiding van het jaarrekeningtraject 2023 is de voorziening geëvalueerd. Het beleid is in december 2024 door het Algemeen Bestuur opnieuw vastgesteld. In 2024 was, naast de jaarlijkse stortingen, een eenmalige extra toevoeging nodig van € 2.000.000. Voor 2027 zijn geen bijstellingen nodig naast de reguliere indexatiebijstelling.

Voorziening FLO-compensatie stelselwijziging

In 2006 is het FLO-overgangsrecht afgesproken; de levensloopregeling was een belangrijke pijler in dat FLO-overgangsrecht. In de levensloopregeling spaarde de werkgever door middel van een bruto werkgeversbijdrage levensloop voor de medewerker. Deze bruto bijdrage werd via de salarisstroom van de medewerker gestort op een zogenaamde Levenslooppolis Loyalis (later a.s.r.). Het wegvallen van de levensloopregeling per 01-01-2022 leidde er onder andere toe dat werkgevers en vakbonden ter vervanging hiervan een nieuwe regeling hebben afgesproken: de netto FLO-spaarregeling. Dit betekende dat alle gespaarde bruto gelden op de levenslooppolissen overgeheveld moesten worden naar een netto spaarregeling. Met als gevolg uitbetaling van bruto gelden en dus verhoogde inkomens voor de medewerkers. Dit overhevelen en het versneld sparen levensloop kan leiden tot een financieel nadeel. Dit financieel nadeel is reden geweest voor werkgevers en vakbonden om een compensatieregeling af te spreken.

De compensatieregeling compenseert alleen een nadeel dat toegerekend kan worden aan de kalenderjaren 2019, 2020 en 2021 omdat in deze jaren sprake is geweest van transitie levenslooptegoeed en/of versneld sparen levensloop. Eventuele voordelen in het ene kalenderjaar worden verrekend met een nadeel over een ander kalenderjaar. Alle neveninkomsten, uit loondienst of eigen bedrijf, worden meegenomen tot een bedrag van € 9.000. De grens van € 9.000 is de uitkomst van onderhandelingen tussen werkgevers en vakbonden. Per kalenderjaar is een drempel aan de orde van 1% van het inkomen van de medewerker.

De werknemer levert bij de werkgever alle benodigde documenten aan. Deze documenten worden doorgestuurd naar het Expertisebureau. Het Expertisebureau beoordeelt en berekent het bedrag waarvoor de medewerker gecompenseerd wordt. Het kan voorkomen dat een gedeelte van de compensatie door de aard van het nadeel niet meteen uitbetaald kan worden. Denk bijvoorbeeld aan kinderen van medewerkers die door de uitbetaling van het levenslooptegoeed een lagere studiefinanciering ontvangen. Dit nadeel doet zich alleen voor als ze hun studie tijdig afronden. De compensatie wordt dan alleen uitbetaald als het kind de studie tijdig afrondt. We vormen in dat geval een voorziening voor deze verplichting.

Voorziening oud-medewerkers

In 2024 hebben wij een voorziening gevormd voor een aantal medewerkers die door een minnelijke regeling uit dienst gaan. Naast de loonkosten van deze medewerkers, zijn er over deze minnelijke regelingen RVU-boetes verschuldigd. De kosten die hierbij horen zijn toegevoegd aan de voorziening. Wanneer de medewerkers uit dienst zijn, dan zal de voorziening afnemen. Mochten er nieuwe minnelijke regelingen overeen worden gekomen, dan zal er een toevoeging zijn.

Voorziening verlofsparen cao

Voor verlofsaldi waarover expliciete afspraken zijn vastgelegd in het kader van verlofsparen moet overeenkomstig de geldende regelgeving een voorziening worden gevormd. In deze voorziening is alleen de waarde van verlofuren opgenomen die op basis van de cao tot verlofsparen horen.

Algemene reserve

Deze reserve is bestemd voor het opvangen van financiële risico's en van schommelingen in de exploitatiesfeer. Door het Algemeen Bestuur is de Nota algemene reserve vastgesteld. Daarmee is tevens besloten dat de hoogte van de algemene reserve niet is gebaseerd op de risico's waar de organisatie mee te maken heeft, maar gekoppeld is aan de totale baten van de organisatie. In 2027 bedraagt de begroting € 86,3 miljoen en valt daarmee in de staffel van € 80 miljoen tot € 100 miljoen. Op basis van die notitie is voor VRBZO de gewenste omvang van de algemene reserve vastgesteld tussen de € 3,2 en € 4,0 miljoen.

Begrotingstotaal		Algemene reserve	
van	tot	minimum	maximum
€ 0	€ 5.000.000	€ 150.000	€ 300.000
€ 5.000.000	€ 10.000.000	€ 300.000	€ 600.000
€ 10.000.000	€ 20.000.000	€ 600.000	€ 1.200.000
€ 20.000.000	€ 30.000.000	€ 1.200.000	€ 1.500.000
€ 30.000.000	€ 40.000.000	€ 1.500.000	€ 2.000.000
€ 40.000.000	€ 60.000.000	€ 2.000.000	€ 2.400.000
€ 60.000.000	€ 80.000.000	€ 2.400.000	€ 3.200.000
€ 80.000.000	€ 100.000.000	€ 3.200.000	€ 4.000.000

In 2027 doen we een geplande onttrekking uit de algemene reserve van € 1.330.000 als demping voor de impact van de bestuurlijke opdracht. Met de onttrekking uit de algemene reserve in 2026 en 2027 wijkt het bestuur bewust af van de nota reserves en voorzieningen. Hiermee valt de algemene reserve niet meer binnen de afgesproken bandbreedte. Een toekomstig eventueel positief jaarresultaat zal primair worden gebruikt voor het weer aanvullen van de algemene reserve. Door de onttrekkingen is de algemene reserve te laag om volledig te kunnen dienen als weerstandsvermogen gelet op de risico in de risicoparagraaf. Meer informatie staat in de paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen.

6.3 Onderhoud kapitaalgoederen

VRBZO heeft geen kapitaalgoederen zoals bedoeld in het BBV (wegen, riolering, water, groen en openbare gebouwen). Voor het onderhoud van gebouwen in eigendom van VRBZO, zijn specifieke afspraken gemaakt. De gebouwen die in beheer zijn van VRBZO kunnen we onderverdelen in diverse categorieën, te weten:

- Huur van de gemeenten (36 gebouwen);
- Huur van derden (1 gebouw);
- In eigendom van VRBZO (1 gebouw: ROC Waalre).

Alle gebouwen (behalve het ROC in Waalre) zijn in eigendom van gemeenten en derden. Als eigenaar is het groot onderhoud van deze kazernes bij hen belegd. In de demarcatielijsten is afgesproken wat het gebruikersonderhoud is dat VRBZO moet uitvoeren. Voor het ROC Waalre hebben we een meerjarenonderhoudsplan en -voorziening. In de voorziening wordt jaarlijks een toevoeging gedaan om toekomstig onderhoud te garanderen.

Het onderhoud van alle overige kapitaalgoederen (voornamelijk materieel, materiaal en ICT-middelen) is erop gericht om deze activa steeds in voldoende conditie te hebben om de operationele inzet te waarborgen. In de begroting zijn hier structurele budgetten voor gereserveerd.

6.4 Financiering

6.4.1 Hoofdcomponenten

De financiering van VRBZO bestaat uit 2 hoofdcomponenten:

1. Gemeentelijke bijdragen van deelnemende gemeenten in gemeenschappelijke regeling;
2. Brede Doeluitkering Rampenbestrijding van het ministerie van Justitie en Veiligheid (BDuR).

Daarnaast ontvangt VRBZO nog diverse kleinere bijdragen, bijvoorbeeld door de detachering van medewerkers bij het Rijk, het NIPV of andere veiligheidsregio's. Ook doen we, zoals afgesproken bij bestuurlijke deelopdracht 1, een onttrekking uit de algemene reserve in 2027. In totaal ontvangt VRBZO in 2027 de volgende bijdragen:

Onderwerp	Bedrag
Gemeentelijke bijdrage	€ 72.206.076
Rijksbijdrage	€ 11.886.882
Overige	€ 853.246
Totaal inkomsten	€ 84.946.203
Uit reserve	€ 1.330.000
Totaal baten exploitatiebegroting	€ 86.276.203

6.4.2 Rentelasten

Het overzicht van de rentelasten is opgenomen in Bijlage 5: Renteschema.

6.4.3 Renterisiconorm

VRBZO loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet FIDO de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is om overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar te voorkomen, dit ter bescherming van de financiële positie. Met deze norm bevordert de Wet FIDO een solide financieringswijze bij openbare lichamen.

In lijn met het voorschrift van de geactualiseerde Wet FIDO wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende 4 jaren bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het totaal van de rekening van het komende jaar. De norm schrijft voor dat maximaal 20% van het begrotingstotaal in een bepaald jaar gebruik mag worden voor aflossing of herfinanciering van een lening.

	2027	2028	2029	2030
Omvang begroting	€ 86.276.203	€ 85.920.320	€ 85.979.149	€ 85.968.472
20% norm	€ 17.255.241	€ 17.184.064	€ 17.195.830	€ 17.193.694
Aflossing	€ 1.726.667	€ 1.134.167	€ 1.046.667	€ 1.046.667
Herfinanciering of renteverandering	€ 5.000.000	€ 3.900.000	€ 4.100.000	€ 700.000
Totaal	€ 6.726.667	€ 5.034.167	€ 5.146.667	€ 1.746.667

Daarnaast is voorgeschreven dat gemeenschappelijke regelingen maximaal 8,2% van het begrotingstotaal mogen financieren met leningen met een looptijd korter dan 1 jaar. Voor onze organisatie bedraagt deze norm daarmee ongeveer € 7.075.000. Deze norm ligt boven onze behoefte aan financiering met een korte looptijd.

6.5 Bedrijfsvoering

De inhoudelijke ontwikkelingen rondom bedrijfsvoering zijn in de begroting opgenomen in hoofdstuk 4.4.

Beleidsindicatoren Besluit Begroting en Verantwoording

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft een set met verplichte beleidsindicatoren voor. In totaal beschrijft het Besluit Begroting en Verantwoording 39 indicatoren. Slechts een beperkt aantal indicatoren hebben betrekking op de taakvelden van VRBZO. Het betreft de 6 indicatoren uit het taakveld Bestuur en ondersteuning.

Indicator	Waarde 2027
Formatie per 1000 inwoners	0,53
Bezetting per 1000 inwoners	0,53
Apparaatskosten per inwoner	€ 105
Externe inhuur % van loonsom	0,35%
Externe inhuur totaal	€ 167.407
Overhead als % van totale lasten	19%

Conform het vastgestelde beleidsplan 2027-2030 stijgt vanaf 2027 het overheadpercentage met 1 procentpunt naar 19% van de totale lasten.

6.6 Wet open overheid (WOO)

Iedereen heeft recht op informatie van de overheid. Overheidsorganisaties moeten die informatie uit zichzelf geven, of als iemand daarom vraagt. De informatie wordt dan openbaar. Dat is geregeld in de Wet open overheid (Woo).

Actieve openbaarmakingsplicht

De overheid moet uit zichzelf zoveel mogelijk informatie openbaar maken als dat zonder grote moeite of hoge kosten kan. Daarnaast staan in de Woo 17 soorten informatie die overheden uit zichzelf openbaar moeten maken. Deze verplichting is en wordt stap voor stap ingevoerd, hier zijn we ook in 2027 nog mee bezig. Om informatie actief openbaar te kunnen maken, is de website van VRBZO aangepast. De komende periode voeren we verdere aanpassingen door. VRBZO voldoet aan de verplichtingen die al in werking zijn getreden. VRBZO streeft ernaar ook tijdig te voldoen aan de verplichtingen die de komende periode worden ingevoerd. Het actuele beeld is dat dit realistisch is. Waar dit redelijkerwijs mogelijk is, maakt VRBZO eerder soorten informatie actief openbaar en wacht hiermee dus niet totdat de wettelijke verplichting wordt ingevoerd.

Openbaarmakingsplicht op verzoek

De overheid maakt informatie openbaar als iemand erom vraagt. VRBZO ontvangt veel verzoeken om informatie of documenten. Deze verzoeken behandelen we allemaal zorgvuldig. Hierbij bekijken we per verzoek of we dit verzoek kunnen afhandelen door de gevraagde informatie in overleg te verstrekken of dat een verzoek moet worden aangemerkt als een formeel Woo-verzoek. Formele Woo-verzoeken behandelen we in lijn met de procedure en binnen de inhoudelijke kaders op basis van de Woo.

6.7 Verbonden partijen

Een organisatie wordt gezien als een 'verbonden partij' als VRBZO belanghebbende is bij de organisatie, zowel vanuit bestuurlijk als financieel oogpunt. VRBZO is een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 21 gemeenten deelnemen. VRBZO is voor gemeenten een verbonden partij. Zelf heeft VRBZO geen verbonden partijen.

6.8 Lokale heffingen en grondbeleid

VRBZO kent geen lokale heffingen. Het onderdeel grondbeleid is voor VRBZO niet relevant.

Bijlagen

Bijlage 1: Staat met gemeentelijke bijdragen

Gemeente	Aandeel in bijdrage	Basis van 2026	Indexering 2027	Aanvullende verhoging 2027 bestuurlijke opdracht 1	Subtotaal vastgesteld beleid ex bevolkingszorg	Piket bevolkingszorg 2026	Indexering 2027	Piket bevolkingszorg 2027	Bijdrage 2027 vastgesteld beleid	Subtotaal bestuurlijke opdracht 2-3 en overig regulier beleid	Totale bijdrage 2027	Stijging 2028	2028	Stijging 2029	2029	Stijging 2030	2030
Asten	2,03%	€ 1.175.490	€ 31.856	€ 53.670	€ 1.261.016	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.269.598	€ 200.534	€ 1.470.132	€ 19.767	€ 1.489.899	€ 1.194	€ 1.491.093	€ -217	€ 1.490.876
Bergeijk	2,68%	€ 1.551.215	€ 42.038	€ 70.825	€ 1.664.077	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.672.660	€ 264.631	€ 1.937.290	€ 26.085	€ 1.963.375	€ 1.575	€ 1.964.951	€ -286	€ 1.964.665
Gemeente Best	3,39%	€ 1.962.277	€ 53.178	€ 89.593	€ 2.105.047	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 2.113.630	€ 334.756	€ 2.448.386	€ 32.997	€ 2.481.383	€ 1.993	€ 2.483.376	€ -362	€ 2.483.014
Bladel	2,73%	€ 1.584.241	€ 42.933	€ 72.332	€ 1.699.507	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.708.089	€ 270.265	€ 1.978.354	€ 26.640	€ 2.004.994	€ 1.609	€ 2.006.603	€ -292	€ 2.006.311
Cranendonck	2,59%	€ 1.498.222	€ 40.602	€ 68.405	€ 1.607.229	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.615.811	€ 255.590	€ 1.871.401	€ 25.194	€ 1.896.595	€ 1.522	€ 1.898.117	€ -276	€ 1.897.840
Deurne	3,75%	€ 2.169.754	€ 58.800	€ 99.065	€ 2.327.620	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 2.336.202	€ 370.151	€ 2.706.353	€ 36.486	€ 2.742.839	€ 2.203	€ 2.745.043	€ -400	€ 2.744.643
Eersel	2,55%	€ 1.475.749	€ 39.993	€ 67.379	€ 1.583.121	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.591.703	€ 251.757	€ 1.843.460	€ 24.816	€ 1.868.275	€ 1.499	€ 1.869.774	€ -272	€ 1.869.502
Eindhoven	34,79%	€ 20.152.354	€ 546.129	€ 920.105	€ 21.618.588	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 21.627.170	€ 3.437.907	€ 25.065.077	€ 338.878	€ 25.403.954	€ 20.465	€ 25.424.421	€ -3.714	€ 25.420.706
Geldrop-Mierlo	4,57%	€ 2.646.685	€ 71.725	€ 120.841	€ 2.839.251	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 2.847.833	€ 451.513	€ 3.299.347	€ 44.506	€ 3.343.853	€ 2.688	€ 3.346.541	€ -488	€ 3.346.053
Gemert-Bakel	3,59%	€ 2.078.107	€ 56.317	€ 94.881	€ 2.229.304	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 2.237.887	€ 354.516	€ 2.592.403	€ 34.945	€ 2.627.348	€ 2.110	€ 2.629.458	€ -383	€ 2.629.075
Heeze-Leende	1,90%	€ 1.100.959	€ 29.836	€ 50.267	€ 1.181.062	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.189.645	€ 187.819	€ 1.377.464	€ 18.514	€ 1.395.977	€ 1.118	€ 1.397.095	€ -203	€ 1.396.892
Helmond	10,82%	€ 6.268.175	€ 169.868	€ 286.189	€ 6.724.232	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 6.732.814	€ 1.069.325	€ 7.802.138	€ 105.404	€ 7.907.543	€ 6.366	€ 7.913.908	€ -1.155	€ 7.912.753
Laarbeek	2,72%	€ 1.573.270	€ 42.636	€ 71.832	€ 1.687.737	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.696.320	€ 268.393	€ 1.964.713	€ 26.456	€ 1.991.169	€ 1.598	€ 1.992.766	€ -290	€ 1.992.476
Nuenen c.a.	2,79%	€ 1.619.021	€ 43.876	€ 73.920	€ 1.736.817	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.745.399	€ 276.198	€ 2.021.597	€ 27.225	€ 2.048.822	€ 1.644	€ 2.050.466	€ -298	€ 2.050.168
Oirschot	2,19%	€ 1.271.074	€ 34.446	€ 58.034	€ 1.363.554	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.372.136	€ 216.840	€ 1.588.976	€ 21.374	€ 1.610.350	€ 1.291	€ 1.611.641	€ -234	€ 1.611.407
Reusel-De Mierden	1,73%	€ 1.003.002	€ 27.181	€ 45.795	€ 1.075.978	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.084.560	€ 171.108	€ 1.255.668	€ 16.866	€ 1.272.534	€ 1.019	€ 1.273.553	€ -185	€ 1.273.368
Someren	2,39%	€ 1.384.905	€ 37.531	€ 63.231	€ 1.485.667	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.494.250	€ 236.259	€ 1.730.509	€ 23.288	€ 1.753.797	€ 1.406	€ 1.755.204	€ -255	€ 1.754.948
Son en Breugel	1,85%	€ 1.069.195	€ 28.975	€ 48.817	€ 1.146.987	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.155.569	€ 182.400	€ 1.337.970	€ 17.979	€ 1.355.949	€ 1.086	€ 1.357.035	€ -197	€ 1.356.838
Valkenswaard	3,78%	€ 2.189.944	€ 59.348	€ 99.987	€ 2.349.279	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 2.357.861	€ 373.595	€ 2.731.457	€ 36.826	€ 2.768.282	€ 2.224	€ 2.770.506	€ -404	€ 2.770.103
Veldhoven	5,23%	€ 3.031.738	€ 82.160	€ 138.421	€ 3.252.320	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 3.260.902	€ 517.202	€ 3.778.104	€ 50.981	€ 3.829.085	€ 3.079	€ 3.832.164	€ -559	€ 3.831.605
Waalre	1,94%	€ 1.123.329	€ 30.442	€ 51.288	€ 1.205.060	€ 8.356	€ 226	€ 8.582	€ 1.213.642	€ 191.635	€ 1.405.278	€ 18.890	€ 1.424.167	€ 1.141	€ 1.425.308	€ -207	€ 1.425.101
Totaal	100,0%	€ 57.928.707	€ 1.569.868	€ 2.644.877	€ 62.143.452	€ 175.473	€ 4.755	€ 180.228	€ 62.323.680	€ 9.882.396	€ 72.206.076	€ 974.117	€ 73.180.193	€ 58.829	€ 73.239.021	-€ 10.677	€ 73.228.345

Gemeente	Totale bijdrage 2027	2028	2029	2030
Asten	€ 1.470.132	€ 1.489.899	€ 1.491.093	€ 1.490.876
Bergeijk	€ 1.937.290	€ 1.963.375	€ 1.964.951	€ 1.964.665
Best	€ 2.448.386	€ 2.481.383	€ 2.483.376	€ 2.483.014
Bladel	€ 1.978.354	€ 2.004.994	€ 2.006.603	€ 2.006.311
Cranendonck	€ 1.871.401	€ 1.896.595	€ 1.898.117	€ 1.897.840
Deurne	€ 2.706.353	€ 2.742.839	€ 2.745.043	€ 2.744.643
Eersel	€ 1.843.460	€ 1.868.275	€ 1.869.774	€ 1.869.502
Eindhoven	€ 25.065.077	€ 25.403.954	€ 25.424.421	€ 25.420.706
Geldrop-Mierlo	€ 3.299.347	€ 3.343.853	€ 3.346.541	€ 3.346.053
Gemert-Bakel	€ 2.592.403	€ 2.627.348	€ 2.629.458	€ 2.629.075
Heeze-Leende	€ 1.377.464	€ 1.395.977	€ 1.397.095	€ 1.396.892
Helmond	€ 7.802.138	€ 7.907.543	€ 7.913.908	€ 7.912.753
Laarbeek	€ 1.964.713	€ 1.991.169	€ 1.992.766	€ 1.992.476
Nuenen c.a.	€ 2.021.597	€ 2.048.822	€ 2.050.466	€ 2.050.168
Oirschot	€ 1.588.976	€ 1.610.350	€ 1.611.641	€ 1.611.407
Reusel-De Mierden	€ 1.255.668	€ 1.272.534	€ 1.273.553	€ 1.273.368
Someren	€ 1.730.509	€ 1.753.797	€ 1.755.204	€ 1.754.948
Son en Breugel	€ 1.337.970	€ 1.355.949	€ 1.357.035	€ 1.356.838
Valkenswaard	€ 2.731.457	€ 2.768.282	€ 2.770.506	€ 2.770.103
Veldhoven	€ 3.778.104	€ 3.829.085	€ 3.832.164	€ 3.831.605
Waalre	€ 1.405.278	€ 1.424.167	€ 1.425.308	€ 1.425.101
Totaal	€ 72.206.076	€ 73.180.193	€ 73.239.021	€ 73.228.345

Bijlage 2: Overzicht van baten en lasten

Onderdeel	Lasten			Baten		
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Brandweezorg	€ 48.325.943	€ 53.262.479	€ 61.727.023	-€ 841.573	-€ 721.246	-€ 721.246
Crisisbeheersing	€ 5.560.043	€ 6.468.597	€ 7.855.394	-€ 51.597	-€ 32.000	-€ 32.000
Ondersteuning organisatie	€ 13.504.121	€ 14.371.698	€ 16.593.787	-€ 88.070	€ 0	€ 0
Financiering	€ 624.256	€ 99.999	€ 100.000	-€ 67.324.411	-€ 73.449.526	-€ 85.522.957
<i>Gemeentelijke bijdrage</i>				-€ 55.977.411	-€ 58.104.180	-€ 72.206.076
<i>Rijksbijdrage</i>				-€ 10.858.192	-€ 10.848.463	-€ 11.886.882
<i>Uit reserve</i>	€ 540.000				-€ 4.396.883	-€ 1.330.000
<i>Overige</i>	€ 84.256	€ 99.999	€ 100.000	-€ 488.808	-€ 100.000	-€ 100.000
Totaal	€ 68.014.363	€ 74.202.772	€ 86.276.203	-€ 68.305.650	-€ 74.202.772	-€ 86.276.203

Bijlage 3: Meerjarenbegroting 2027 – 2030

Onderstaande tabel toont de meerjarenraming.

Onderdeel	2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
Brandweezorg	€ 61.727.023	€ 61.820.416	€ 61.931.026	€ 61.931.026	-€ 721.246	-€ 721.246	-€ 721.246	-€ 721.246
Crisisbeheersing	€ 7.855.394	€ 7.855.394	€ 7.748.627	€ 7.748.627	-€ 32.000	-€ 32.000	-€ 32.000	-€ 32.000
Ondersteuning organisatie	€ 16.593.787	€ 16.144.511	€ 16.199.496	€ 16.188.819	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Financiering	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	-€ 85.522.957	-€ 85.167.074	-€ 85.225.903	-€ 85.215.226
Gemeentelijke bijdrage					-€ 72.206.076	-€ 73.180.193	-€ 73.239.021	-€ 73.228.345
Rijksbijdrage					-€ 11.886.882	-€ 11.886.882	-€ 11.886.882	-€ 11.886.882
Uit reserve					-€ 1.330.000			
Overige	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	-€ 100.000	-€ 100.000	-€ 100.000	-€ 100.000
Totaal	€ 86.276.203	€ 85.920.320	€ 85.979.149	€ 85.968.472	-€ 86.276.203	-€ 85.920.320	-€ 85.979.149	-€ 85.968.472

Bijlage 4: Begroting ingedeeld naar taakvelden

Taak ID	Taak	Lasten	Baten
0.4	Overhead	€ 16.593.787	
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	€ 68.456.795	-€ 12.622.128
8.3	Wonen en bouwen	€ 1.125.622	-€ 18.000
0.5	Treasury	€ 100.000	-€ 100.000
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		-€ 72.206.076
0.8	Overige baten en lasten	€ 0	-€ 1.330.000
Eindtotaal		€ 86.276.203	-€ 86.276.203

Bijlage 5: Renteschema

	2027
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 424.771
Externe rentebaten	-€ 100.000
Saldo rentelasten en rentebaten	€ 324.771
Rente grondexploitatie	€ 0
Rente projectfinanciering	€ 0
Rentebaten van doorverstrekte leningen	€ 0
Subtotaal	€ 0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ 324.771
Rente over eigen vermogen	€ 0
Rente over voorzieningen	€ 0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 324.771
De aan de taakvelden toegerekende rente	€ 324.771
Renteresultaat op het taakveld Treasury	€ 0

Bijlage 6: EMU saldo

Omschrijving	2027
Exploitatiesaldo voor onttrekking reserves	€ -1.330.000
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	€ 5.169.453
Dotaties aan de post voorzieningen	€ 2.379.302
Investerings die worden geactiveerd	€ -9.150.416
Baten uit bijdragen andere overheden die niet al zijn verantwoord in de exploitatie	€ 0
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	€ 0
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-,	€ 0
Baten bouwgrondexploitatie	€ 0
Lasten op de balanspost voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	€ -1.707.165
Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen	n.v.t.
Verkoop van effecten	n.v.t.
Berekend EMU saldo	€ -4.638.826

Bijlage 7: Meerjarenbalans, kengetallen en weerstandsvermogen

7A: Meerjarenbalans

Onderdeel				
Activa	2027	2028	2029	2030
Vaste activa				
Totaal Materiele vaste activa	30.345.312	39.367.556	35.036.122	33.879.134
Totaal Vaste activa	30.345.312	39.367.556	35.036.122	33.879.134
Vlottende activa				
Totaal uitzettingen	9.749.796	6.749.796	7.650.192	6.749.796
Totaal Liquide middelen	1.294	1.294	1.294	1.294
Totaal overlopende activa	1.279.119	1.279.119	1.279.119	1.279.119
Totaal Vlottende activa	11.030.209	8.030.209	8.930.605	8.030.209
Totaal Activa	41.375.521	47.397.765	43.966.727	41.909.343

Passiva	2027	2028	2029	2030
Vaste passiva				
Totaal Eigen vermogen	353.029	353.029	353.029	353.029
Totaal Voorzieningen	4.640.127	4.809.400	4.883.385	5.043.948
Totaal Vaste schulden	17.033.080	22.886.051	19.381.030	17.163.081
Totaal Vaste passiva	22.026.237	28.048.480	24.617.443	22.560.058
Vlottende passiva				
Totaal Vlottende schuld	3.204.461	3.204.461	3.204.461	3.204.461
Totaal Overlopende passiva	16.144.824	16.144.824	16.144.824	16.144.824
Totaal Vlottende passiva	19.349.285	19.349.285	19.349.285	19.349.285
Totaal Passiva	41.375.521	47.397.765	43.966.728	41.909.343
	2027	2028	2029	2030
Saldo balans	0	0	0	0

7B: Financiële kengetallen en weerstandsvermogen

Netto schuldquote	2027	2028	2029	2030
Totaal Vaste schulden	-17.033.080	-22.886.051	-19.381.030	-17.163.081
Totaal Vlottende schulden	-3.204.461	-3.204.461	-3.204.461	-3.204.461
Totaal Overlopende passiva	-16.144.824	-16.144.824	-16.144.824	-16.144.824
Totaal Uitzettingen	9.749.796	6.749.796	7.650.192	6.749.796
Totaal Overlopende activa	1.279.119	1.279.119	1.279.119	1.279.119
Totaal Liquide middelen	1.294	1.294	1.294	1.294
Subtotaal netto-schuld	-25.352.156	-34.205.127	-29.799.709	-28.482.157
Baten Excl. Mutaties reserves	-86.276.203	-85.920.320	-85.979.149	-85.968.472
Netto schuldquote	29%	40%	35%	33%

Solvabiliteitsratio				
Totaal eigen vermogen	-353.029	-353.029	-353.029	-353.029
Totaal passiva	-41.375.521	-47.397.765	-43.966.728	-41.909.343
Solvabiliteitsratio	0,85%	0,74%	0,80%	0,84%

Weerstandsvermogen en -capaciteit				
Algemene reserve	1.683.029	353.029	353.029	353.029
Resultaat boekjaar	0	0	0	0
Bestemmingsreserve	0	0	0	0
Incidentele weerstandscapaciteit	1.683.029	353.029	353.029	353.029
Structurele weerstandscapaciteit	0	0	0	0
Totale weerstandscapaciteit	1.683.029	353.029	353.029	353.029

Bijlage 8: Investeringsbegroting

Categorie	2027	2028	2029	2030
Bedrijfsgebouwen			€ 221.000	
Machines Apparaten Installaties	€ 772.000	€ 179.000	€ 23.000	€ 408.000
Overige materiele vaste activa	€ 668.000	€ 2.361.000	€ 233.000	€ 259.000
Vervoermiddelen	€ 7.710.416	€ 3.320.000	€ 1.090.000	€ 4.091.000
Eindtotaal	€ 9.150.416	€ 5.860.000	€ 1.567.000	€ 4.758.000